

Digitale vrijheidsstrijders

Een kritische discoursanalyse van de activistische video *Corona – De Waarheid In 7 Minuten*
omtrent het aanvechten van securitization

Naam: Lieve Göbbels

Studentnummer: 6387829

Opleiding: Bachelor Media en Cultuur

Begeleidend docent: E. De Mul

Opleidingsjaar: 2020-2021

Blok 2

Inleverdatum: 29-01-2021

Aantal woorden: 7693

Inhoudsopgave

Abstract	3
Inleiding.....	4
Theoretisch Kader	8
Methodologie.....	14
Analyse En Resultaten	17
<i>Videoactivisme.....</i>	<i>17</i>
<i>De Social Wrong</i>	<i>23</i>
<i>Securitization.....</i>	<i>27</i>
Conclusie	30
Bibliografie.....	32
Bijlage 1: Analyseschema	36

Abstract

Het coronavirus dat in begin 2020 zijn intrede deed in Nederland, heeft ervoor gezorgd dat wereldwijd buitengewone maatregelen zijn ingezet om het virus onder controle te krijgen. In Nederland zijn bijvoorbeeld maatregelen als *social distancing* en tijdelijke *lockdowns* geïntroduceerd om de besmettingen van dit virus in te perken. Deze nieuwe situatie heeft vrijwel alle facetten van de samenleving beïnvloed, waaronder activistische bewegingen en videoactivisme. Om te onderzoeken hoe binnen het discours van activisme met deze nieuwe situatie wordt omgegaan, is in dit onderzoek de activistische video *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* van actiegroep Viruswaarheid geanalyseerd. De video legt in 7 minuten uit wat volgens Viruswaarheid de waarheid over het coronavirus is. Aan de hand van deze casus is onderzocht hoe de video *securitization* ten tijde van de coronacrisis aanvecht middels *semiosis*. Securitization betekent hier het instellen van buitengewone maatregelen voor de bescherming van de gezondheid van de samenleving. Deze maatregelen worden ingesteld door de *securitizing actor*. In het geval van de coronacrisis in Nederland is dit de Nederlandse overheid. Semiosis duidt dynamische en dialectische betekenisgeving binnen sociale processen. Zo worden in de video verschillende betekenissen rondom de coronacrisis geuit ten opzichte van elkaar.

In dit onderzoek is allereerst beschreven hoe de video een vorm is van videoactivisme vanwege het gebruik van verschillende activistische strategieën. Dit zijn de *document*, de *rally call*, de *rediscursive reaction*, de *construction of identity*, en de *didactic strategy*. Vervolgens is beschreven hoe in de video een *social wrong* besloten ligt en hoe deze middels semiosis gepresenteerd wordt. Deze beschrijvingen zijn tenslotte gebruikt om te beschrijven hoe securitization aangevochten wordt. Daarnaast is in dit laatste onderdeel ook een kritische kanttekening geplaatst omtrent het aanvechten van securitization door *Corona – De Waarheid In 7 Minuten*.

Inleiding

Met de komst van het coronavirus in maart 2020 is er sprake van een dreiging die de samenleving op alle niveaus in haar bestaan treft. In de maand oktober zijn er wereldwijd al meer dan één miljoen coronadoden gevallen, waarvan bijna zeventuizend in Nederland.¹ Door de besmettelijkheid van dit virus in combinatie met het gebrek aan de juiste geneeskundige middelen om het virus te onderdrukken zijn onder andere in Nederland verschillende maatregelen ingesteld om het aantal besmettingen zo laag mogelijk te houden en daarmee het virus te bestrijden.² Voorbeelden van zulke maatregelen zijn *social distancing*, ofwel het houden van anderhalve meter afstand tussen individuen, en het (tijdelijk) sluiten van publiek toegankelijke locaties (de zogenoemde *lockdown*).³ Theoreticus Barry Buzan et al. heeft het instellen van zulke buitengewone maatregelen voor de bescherming van de veiligheid, of in het geval van het coronavirus de gezondheid van de samenleving, gedefinieerd met het concept *securitization*. Hij stelt dat een *securitizing actor*, zoals bijvoorbeeld de overheid, een bepaald probleem ziet als een existentiële dreiging, waardoor deze actor voor zichzelf de mogelijkheid creëert om met buitengewone maatregelen deze dreiging te bestrijden.⁴ De maatregelen kunnen dan gezien worden als een *securitymechanisme*: een verzameling hulpmiddelen voor het beperken, controleren of reguleren van de samenleving.⁵

Door de invoering van de uitzonderlijke maatregelen zoals hierboven benoemd, is de gang van zaken in veel facetten van de samenleving beperkt. Dit geldt ook voor activisten, die bijvoorbeeld geen, of slechts met weinigen, protesten op pleinen of in straten kunnen houden

¹ WHO, “WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard,” October 23, 2020, <https://covid19.who.int/>.

² Rijksoverheid, “Nederlandse Aanpak En Maatregelen Tegen Het Coronavirus,” accessed December 23, 2020, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus>.

³ Rijksoverheid, “Regels Voor Binnen En Buiten ,” accessed December 23, 2020, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/algemene-coronaregels/regels-voor-binnen-en-buiten>; Rijksoverheid, “Nederlandse Aanpak En Maatregelen Tegen Het Coronavirus.”

⁴ Barry Buzan, Ole Wæver, and Jaap De Wilde, *Security: A New Framework for Analysis* (Lynne Rienner Publishers, 1998), 24–26, <https://books.google.nl/books?hl=en&lr=&id=j4BGr-Elsp8C&oi=fnd&pg=PP9&dq=Security:+A+New+Framework+for+Analysis&ots=bPmcsX2w2c&sig=spTEMftXpCCT28SgpYaTcgTHqQ#v=onepage&q&f=false>; Barry Buzan and Ole Wæver, *Regions and Powers* (Cambridge University Press, 2003), 71, <https://doi.org/10.1017/cbo9780511491252>.

⁵ Michel Foucault, *Security, Territory, Population: Lectures at the College De France, 1977-78*, ed. Arnold I. Davidson, 1st ed. (London: Palgrave Macmillan UK, 2009), 35-38; 58, <https://doi.org/10.1057/9780230245075>.

tijdens een lockdown. Activisten die eerder vooral offline demonstreerden moeten daardoor alternatieve manieren vinden om actie te voeren. Een alternatief dat ook vóór de coronacrisis reeds een veelgebruikte variant van activisme was, is online activisme. American Studies wetenschapper Sandor Vegh, gespecialiseerd in democratie en het internet, en politiek socioloog Ariadne Vromen beschreven eerder al dat de komst van online activisme voor een nieuwe dimensie zorgde in het discours van activisme. Bovendien is dit een gedeelde aanname binnen datzelfde discours.⁶ Door de beperking van offline activisme is logischerwijs het online activisme prominenter aanwezig geworden. Volgens communicatiewetenschappers Julie Uldam en Tina Askanius gespecialiseerd in *civic engagement*, is online activisme in de coronacrisis een sleutelrol gaan spelen wat betreft activisme, terwijl het voorheen met name een ondersteunende rol had voor offline activisme.⁷ Er is echter nog maar weinig onderzoek gedaan naar de rol en de nieuwe mogelijkheden van online activisme ten tijde van de coronacrisis. Het is daarom belangrijk te onderzoeken hoe de activisten omgaan met deze nieuwe situatie.

De maatregelen in Nederland, die door de overheid zijn ingesteld op advies van experts van onder andere het RIVM, worden door een deel van de samenleving in acht genomen. Er zijn echter ook groepen mensen die zich expliciet tegen deze maatregelen afzetten.⁸ Eén van deze groepen is actiegroep Viruswaarheid. Deze groep stelt dat de vrijheid en het grondrecht om een leven te leiden met eigen overtuigingen en meningen het afgelopen decennium steeds verder in het gedrang is gekomen.⁹ Deze opvatting is ook terug te zien in de video *Corona – De Waarheid In 7 Minuten*, waar in 7 minuten een alternatieve waarheid over corona wordt gepresenteerd. Zo wordt in deze video onder andere de ernst en de noodzaak

⁶ Sandor Vegh, “Classifying Forms of Online Activism: The Case of Cyberprotests against the World Bank,” in *Cyberactivism: Online Activism in Theory and Practice*, ed. Martha McCaughey and Michael D. Ayers, 1st ed. (New York: Routledge, 2013), 71–96, <https://doi.org/https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.4324/9780203954317>; Ariadne Vromen, “Digital Citizenship and Political Engagement,” in *Digital Citizenship and Political Engagement: The Challenge from Online Campaigning and Advocacy Organisations* (London: Palgrave Macmillan UK, 2017), 9–49, <https://doi.org/10.1057/978-1-137-48865-7>.

⁷ Julie Uldam and Tina Askanius, “COVID-19 and Online Activism: A Momentum for Radical Change?,” 2020, <https://www.e-ir.info/2020/08/21/covid-19-and-online-climate-activism-a-momentum-for-radical-change/>.

⁸ Sander Van Mersbergen, “Maatschappelijke Onrust Rondom Coronadebat Heeft Aandacht van Veiligheidsdiensten | Binnenland | AD.NL,” August 9, 2020, <https://www.ad.nl/binnenland/maatschappelijke-onrust-rondom-coronadebat-heeft-aandacht-van-veiligheidsdiensten~a6c5b276/?referrer=https%3A%2F%2Fbeveiligingnieuws.nl%2Fnieuws%2Fveiligheidsdiensten-bezorgd-over-corona-activisten>.

⁹ Viruswaarheid, “Dit Is Viruswaarheid,” accessed December 23, 2020, <https://viruswaarheid.nl/>.

van de coronamaatregelen bekritiseerd. De maatregelen hebben namelijk op globaal niveau delen van de samenleving stopgezet, bijvoorbeeld door het sluiten van niet-essentiële winkels en horeca.¹⁰ Zo is het door deze maatregelen voor een individu niet meer mogelijk om op eigen initiatief een restaurant of winkel binnen te lopen. De alternatieve opvatting van Viruswaarheid, dat de vrijheid van het individu steeds meer aangetast wordt, vormt de basis van het gedachtegoed dat in bovengenoemde video waarneembaar is. Dit gedachtegoed is als volgt samen te vatten: door het dominante discours wordt de ernst van het coronavirus overdreven, waardoor de vrijheid van het individu steeds meer beperkt wordt. De inperking van fysieke vrijheid en vrijheid van meningsuiting wordt door taalkundige Norman Fairclough gedefinieerd met het concept *social wrong*, ofwel een sociale tekortkoming.¹¹

Het gedachtegoed van Viruswaarheid wordt in *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* geuit ten opzichte van opvattingen van de overheid, experts en mainstream media. Viruswaarheid geeft in deze video een andere betekenis aan elementen van de coronacrisis en de coronacrisis in het algemeen dan de overheid, experts en de media. Deze betekenissen zijn hier niet los van elkaar te zien, doordat het ene gedachtegoed zich verhoudt tot het andere. Zulke betekenisgeving wordt door Fairclough gedefinieerd met het concept *semiosis*: betekenisgeving als dynamisch en dialectisch concept doordat het deel uitmaakt van sociale processen.¹²

Om te onderzoeken hoe activisten omgaan met de coronacrisis, staat in deze analyse de activistische video van Viruswaarheid, *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* centraal. Aan de hand van deze casus is onderzocht hoe deze video middels semiosis securitization ten tijde van de coronacrisis aanvecht. De hoofdvraag van dit onderzoek is daarom als volgt geformuleerd:

Hoe vecht de activistische video Corona – De Waarheid In 7 Minuten van actiegroep Viruswaarheid securitization ten tijde van de coronacrisis aan middels semiosis?

Om deze vraag te beantwoorden beschrijf ik allereerst hoe de video een vorm van videoactivisme is en daarmee ook onder het online activisme valt. Vervolgens ga ik in op

¹⁰ Rijksoverheid, “Regels Voor Binnen En Buiten .”

¹¹ Norman Fairclough, “A Dialectical – Relational Approach to Critical Discourse Analysis in Social Research,” in *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language* (London: Taylor and Francis, 2010), 231.

¹² Fairclough, 230.

welke social wrong besloten ligt in de video en hoe deze middels semiosis gepresenteerd wordt. Het derde en laatste deelonderwerp omvat hoe de video securitization aanvecht door de presentatie van de social wrong. Daarnaast heb ik in dit onderdeel een kritische houding aangenomen jegens het aanvechten van securitization.

Theoretisch Kader

Dit onderzoek bevindt zich op het raakvlak tussen twee academische debatten, namelijk online- en videoactivisme en securitization. Deze debatten worden in dit onderzoek verbonden vanwege hun gemeenschappelijke politieke aard. Dat wil zeggen dat in beide debatten aandacht wordt besteed aan een machtsstrijd van controle en verzet tussen de machtselite en het volk. Binnen het debat van online- en videoactivisme bestaat de gedeelde aanname dat het activisme tracht tekortkomingen binnen de maatschappij te veranderen die zijn voortgekomen uit bovengenoemde machtsstrijd.¹³ Een voorbeeld van een dergelijke tekortkoming is het bestaan van minderheidsgroepen die geen macht hebben om hun stem te laten horen. Fairclough definieert zulke sociale tekortkomingen met het concept *social wrongs*.¹⁴ Ook binnen het debat van securitization wordt aandacht besteed aan bovengenoemde machtsstrijd en de social wrongs die hieruit voortkomen. Twee kampen die zich binnen het debat van securitization hiermee bezighouden zijn het Critical Security Studies (CSS) kamp en het poststructuralistische kamp. Binnen het CSS ligt de focus op het geven van kritische beschrijvingen van deze machtsstrijd en het aankaarten van sociale tekortkomingen die hieruit voortkomen.¹⁵ Het poststructuralistische kamp legt de focus daarentegen meer op de beschrijving van betekenisgeving en identiteitsconstructie rondom securitization en bovenstaande machtsstrijd, zonder dat het direct een kritische houding aanneemt.¹⁶

Binnen het debat van securitization zijn veel van de werken in het poststructuralistische kamp geïnspireerd op het werk van filosofen van Michel Foucault en Jacques Derrida. In dit onderzoek maak ik ook beperkt gebruik van Foucault's theorie. Dit is specifiek de notie van securitymechanismen, beschreven in *Security, Territory, Population: Lectures at the College de France, 1977-78* (2009). Ondanks de gedateerdheid van dit werk, is het relevant, omdat Foucault deze notie op een dusdanige manier beschrijft dat het breed

¹³ Martha McCaughey and Michael D. Ayers, *Cyberactivism: Online Activism in Theory and Practice*, *Cyberactivism: Online Activism in Theory and Practice* (Taylor and Francis, 2013), 2, <https://doi.org/10.4324/9780203954317>.

¹⁴ Fairclough, "A Dialectical – Relational Approach to Critical Discourse Analysis in Social Research," 231.

¹⁵ Ulrik Pram Gad and Karen Lund Petersen, "Concepts of Politics in Securitization Studies," *Security Dialogue* 42, no. 4–5 (2011): 15, <https://doi.org/10.1177/0967010611418716>.

¹⁶ Gad and Petersen, 14–15.

toepasbaar is zonder dat het universeel of normatief is.¹⁷ Foucault beschrijft dat securitymechanismen het doel hebben om de realiteit te beperken, controleren of reguleren.¹⁸ Ik gebruik deze theorie om het pakket maatregelen dat door de overheid is ingesteld voor de bestrijding van de coronacrisis te duiden binnen het concept van securitization. Dat wil zeggen dat ik de door de overheid ingestelde coronamaatregelen definieer als securitymechanismen, omdat deze maatregelen het doel hebben om het dagelijks leven in de samenleving te beperken en te reguleren.

Door conflict- en securitystudies-wetenschapper Rita Floyd wordt kritiek geleverd op Foucaults werk. Zij stelt dat Foucault in zijn werk regelmatig gebruik maakt van fictieve beschrijvingen. Dit komt volgens haar doordat Foucault stelt dat fictie de waarheid teweeg kan brengen; althans zijn alternatieve opvatting van ‘de waarheid.’¹⁹ Doordat ik securitymechanismen louter als concept gebruik om het pakket maatregelen te kunnen interpreteren binnen het debat van securitization, vermijd ik de valkuil van het verkeerd gebruik van Foucaults theorie door zijn misleidende opvatting van de werkelijkheid.

Zowel het poststructuralistische kamp als het CSS-kamp binnen het debat van securitization zien securitization als een sociaal en dynamisch construct.²⁰ Dit staat in contrast met de normatieve positie binnen dit debat, die door onder andere Michael C. Williams en Vibeke Schou Tjalve is ingenomen. Binnen de normatieve positie wordt met name aandacht besteedt aan het evalueren van invloedrijke auteurs, waarbij universele normen van securitization worden beschreven.²¹ Mijn onderzoek bevindt zich daarentegen met name tussen het poststructuralisme en CSS in, omdat het een poststructuralistische houding aanneemt jegens betekenisgeving in de video. Dat wil zeggen dat ik beschrijf hoe er verschillende betekenissen rondom securitization ten tijde van de coronacrisis in de video besloten liggen en hoe deze in relatie tot elkaar bestaan. In navolging van CSS werk ik daarnaast ook toe naar een kritische beschrijving van de social wrong rondom securitization.

¹⁷ Foucault, *Security, Territory, Population: Lectures at the College De France, 1977-78*, 1-2;35-38;58.

¹⁸ Foucault, 35-38;58.

¹⁹ Rita Floyd, “When Foucault Met Security Studies: A Critique of the ‘Paris School’ of Security Studies,” *2006 BISA Annual Conference 18-20 December*, 2006, 19, https://www.academia.edu/11683813/When_Foucault_met_security_studies_A_critique_of_the_Paris_school_of_security_studies.

²⁰ Gad and Petersen, “Concepts of Politics in Securitization Studies,” 14–16.

²¹ Gad and Petersen, 14–16.

Omdat dit onderzoek zich binnen het debat van securitization tussen het poststructuralisme en CSS positioneert wordt in dit onderzoek de definitie van securitization gebruikt zoals dit door theoreticus Barry Buzan et al. beschreven is in *Security: A New Framework for Analysis* (2003). Zij definiëren securitization als een sociaal construct, waarin problemen door een securitizing actor van de politieke agenda naar de security agenda worden verplaatst, doordat het probleem gedefinieerd wordt als existentiële dreiging.²² Hiermee claimt de securitizing actor vervolgens het recht om vanwege ‘veiligheidsredenen’ buitengewone maatregelen te gebruiken. Er is dan dus een nood om het probleem voorbij de normale politiek te brengen, omdat het prioriteit heeft gekregen over andere problemen.²³

Vegh definieert online activisme als politiek gemotiveerde bewegingen die vertrouwen op het internet waarbij de verzetsstrategieën ofwel verbeterd worden door het internet ofwel gebaseerd zijn op het internet.²⁴ Vegh stelt dat massamedia zoals het internet belangrijke platformen zijn voor activisten. Daarnaast stelt hij dat het internet enerzijds steeds meer onderdeel wordt van verzet, maar dat overheden en bedrijven anderzijds ook steeds meer bereid zijn om met dit online verzet om te gaan. Volgens Vegh beschouwen regeringen of bedrijven online activisme namelijk steeds meer als criminele activiteit om zo hun greep te versterken op afwijkende meningen die een bedreiging van de nationale veiligheid kunnen zijn.²⁵ Op die manier stelt Vegh dat online activisme een belangrijke rol heeft in het verzet tegen elitegroepen. Mediawetenschapper Henry Jenkins et al. nemen daarentegen in *By Any Media Necessary: The New Youth Activism* (2016) een meer genuanceerde positie in wat betreft de impact van online activisme. Zij stellen dat online gedeeld materiaal met politieke boodschappen zoals activistische video’s steeds maar zeer kort zichtbaar is en daarna weer verdwijnt in de grote massa van gedeeld materiaal op het internet. Door deze korte zichtbaarheid is volgens Jenkins et al. de impact beperkt. Aansluitend stellen zij de kritische vraag of zulk materiaal vanwege deze beperkte impact wel gedefinieerd zouden moeten

²² Barry Buzan, Ole Wæver, and Jaap De Wilde, *Security: A New Framework for Analysis* (Lynne Rienner Publishers, 1998), 24–26; Barry Buzan and Ole Wæver, *Regions and Powers* (Cambridge University Press, 2003), 71, <https://doi.org/10.1017/cbo9780511491252>.

²³ Buzan, Wæver, and De Wilde, *Security: A New Framework for Analysis*, 24–26; Buzan and Wæver, *Regions and Powers*, 71.

²⁴ Vegh, “Classifying Forms of Online Activism: The Case of Cyberprotests against the World Bank,” 71–72.

²⁵ Vegh, 92–93.

worden als politiek activisme.²⁶ Hiertegenover staat het onderzoek van Uldam en Askanius, dat ook in de inleiding al kort is aangehaald. Zij onderstrepen net als Vegh de belangrijke rol van online activisme.²⁷

Vegh onderscheidt drie gebieden van online activisme, namelijk bewustmaking/belangenbehartiging, organisatie/mobilisatie en actie/reactie. Het eerste gebied beschrijft de verspreiding en het beschikbaar maken van bepaalde informatie door activistische bewegingen. Het tweede gebied beschrijft drie manieren van mobilisatie, namelijk: ten eerste een roep voor offline actie, ten tweede een roep voor actie die zowel online als offline mogelijk is maar online efficiënter is, en tenslotte een roep voor louter online actie.²⁸ Het derde gebied gaat over actievoeren middels hacken, ofwel *hacktivism*. De eerste twee gebieden hangen sterk samen met de theorie van informatie- en communicatiewetenschappers Concha Mateos en Carmen Gaona. Zij beschrijven namelijk vijf strategieën die gebruikt kunnen worden in activistische video's, die ofwel onder bewustmaking/belangenbehartiging vallen ofwel onder organisatie/mobilisatie.

Ik gebruik de beschrijvende typologie rondom videoactivisme van Matos en Gaona om de video van Viruswaarheid middels Faircloughs Critical Discourse Analysis (CDA) te kunnen definiëren als videoactivisme. Deze typologie is beschreven in "Video Activism: A Descriptive Typology" (2015). Mateos en Gaona nemen hierin het gedachtegoed van Fairclough wat betreft CDA als basis voor het beschrijven van een onderverdeling van vijf typen discursieve strategieën die gebruikt kunnen worden in videoactivisme.²⁹ Zij definiëren videoactivisme als:

[A]n audiovisual mode of communicative action that consists in *taking possession of discourse itself* from the public sphere (*occupying it by means of an audiovisual narrative*)

²⁶ Henry Jenkins et al., "Watch 30 Minute Video on Internet, Become Social Activist?," in *By Any Media Necessary: The New Youth Activism*, 1st ed. (New York: New York University Press, 2016), 68–69, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/uunl/detail.action?docID=4045276>.

²⁷ Uldam and Askanius, "COVID-19 and Online Activism: A Momentum for Radical Change?"

²⁸ Vegh, "Classifying Forms of Online Activism: The Case of Cyberprotests against the World Bank," 74–76.

²⁹ Concha Mateos and Carmen Gaona, "Video Activism: A Descriptive Typology," *Global Media Journal* 13, no. Special Issue: Use of Social media and Mediacoverage (2015): 12–16, <http://www.globalmediajournal.com/special-issues/special-issue-use-of-social-media-and-mediacoverage.html>.

with the aim of fighting against repressions of a symbolic nature that have biopolitical repercussions on the individual.³⁰

Videoactivisme wordt dus gedefinieerd als een audiovisuele vorm van communicatieve actie dat het doel heeft te vechten tegen symbolische onderdrukking. Ook hier wordt het activisme dus gezien als acties die als doel hebben social wrongs tegen te gaan. Daarnaast stellen zij dat activistische video's zich onderscheiden van andere video's door het streven om social wrongs te bevechten.³¹ De onderverdeling in discursieve strategieën beschrijft dus de verschillende manieren waarop een video gezien kan worden als videoactivisme en hoe een video afhankelijk van de gebruikte strategieën tracht een social wrong tegen te gaan. In de typologie beschrijven zij vijf strategieën, namelijk: de *document*, de *rally call*, de *rediscursive reaction*, de *construction of identity*, en de *didactic strategy*.³² Kort samengevat beslaat de eerste strategie het documenteren van een bepaalde gebeurtenis. De rally call heeft als doel het oproepen tot actie. De derde strategie gaat over het uiten van het gedachtegoed van een actiegroep ten opzichte van het gedachtegoed van de elite. De strategie van identiteitsconstructie heeft net als de rally call te maken met de mobilisatie van activisten. In tegenstelling tot de rally call gaat het hier echter om het werven van individuen die zich scharen achter het gedachtegoed van een bepaalde actiegroep en niet zozeer om de totstandkoming van activistische actie, zoals bijvoorbeeld een protest op een plein. De laatste strategie gaat om het verschaffen van informatie op een onderwijzende manier.³³

Hetgeen Mateos en Gaona beschrijven als '(an audiovisual mode of) communicative action,' kan gelinkt worden aan het concept van semiosis dat door Fairclough gedefinieerd is als betekenisgeving als dialectisch en dynamisch concept, doordat het onderdeel is van sociale processen.³⁴ Dat wil zeggen dat betekenissen invloed op elkaar hebben en daardoor steeds veranderen. Waar Mateos en Gaona het hebben over audiovisueel materiaal dat dient als communicatieve actie, omvat Fairclough betekenisgeving als onderdeel van sociale processen

³⁰ Concha Mateos and Carmen Gaona, "Video Activism: A Descriptive Typology," *Global Media Journal* 13, no. Special Issue: Use of Social media and Mediacoverage (2015): 2-3, <http://www.globalmediajournal.com/special-issues/special-issue-use-of-social-media-and-mediacoverage.html>.

³¹ Mateos and Gaona, 12.

³² Mateos and Gaona, 12–17.

³³ Mateos and Gaona, 12–17.

³⁴ Fairclough, "A Dialectical – Relational Approach to Critical Discourse Analysis in Social Research," 230.

in het algemeen. In dit onderzoek staat de video van Viruswaarheid centraal waarin verschillende betekenissen omtrent de coronacrisis waarneembaar zijn die zich verhouden tot elkaar. Daarom heb ik semiosis aan de hand van bovenstaande conceptualiseringen als volgt geconcretiseerd: het middels audiovisuele content overbrengen van een gedachtegoed of overtuiging. Hierin wordt (het formuleren van) een gedachtegoed of overtuiging gezien als betekenisgeving en wordt het middels de video overbrengen van die overtuiging gezien als het sociale proces. Ook hier wordt rekening gehouden met de dialectische eigenschap, omdat de inhoud van de video van Viruswaarheid in relatie wordt gezien tot het omliggende discours. Dit is nader toegelicht in de methodologiesectie.

Methodologie

De casus die in dit onderzoek centraal staat is de video *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* van Viruswaarheid. In deze video wordt door één verteller in zeven minuten een alternatieve waarheid omtrent de coronacrisis gegeven, welke ondersteund wordt met visueel materiaal. Dit visueel materiaal bestaat voornamelijk uit animaties met tekst, cijfers, grafieken, tabellen en illustraties. De kerngedachte van de video is dat de ernst van het virus door het dominante discours wordt overdreven en dat dit ten koste gaat van de vrijheid van het individu. Om deze video te analyseren heb ik gebruik gemaakt van Faircloughs Critical Discourse Analysis (CDA), beschreven in het gelijknamige boek *Critical Discourse Analysis* (2010), in combinatie met James W. Drisko's en Tina Maschi's kwalitatieve contentanalyse, beschreven in *Content Analysis* (2015).³⁵

CDA is een transdisciplinaire analyse van de dialectische relaties tussen complexe sociale activiteiten of praktijken. Daarnaast biedt CDA ruimte voor verschillende startpunten van analyse, afhankelijk van het onderzoeksgebied en de focus van de onderzoeker. Daarom is er ruimte om deze methodologie te complementeren met andere methodologieën. Fairclough besteedt in zijn boek expliciet aandacht aan het analyseren van machtsrelaties middels CDA. Het gaat hierbij meer om het resultaat van de machtsverhoudingen in een bepaald discours dan om de machtsverhoudingen in zichzelf zonder toepassing in een sociaal-culturele, -politieke, of -economische omgeving. Belangrijk bij CDA is dat het ruimte biedt voor het beschrijven van interpretaties binnen het geanalyseerde discours. Deze beschrijvingen hebben het doel om zowel mogelijke oorzaken van sociale tekortkomingen, ofwel social wrongs, uit te lichten en om informatie te verschaffen hoe deze social wrongs verbeterd of zelfs verholpen zouden kunnen worden.³⁶ Dit betekent concreet voor dit onderzoek dat de social wrong van de machtsverhoudingen rondom securitization ten tijde van het coronavirus en het omliggend discours geanalyseerd en beschreven is om te verduidelijken hoe semiosis figureert in het tonen en potentieel veranderen van de ongelijke machtsverhoudingen rondom securitization ten tijde van de coronacrisis.

³⁵ Norman Fairclough, *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*, 2nd ed. (London: Taylor & Francis Group, 2010); James W Drisko and Tina Maschi, "Qualitative Content Analysis," in *Content Analysis*, 1st ed. (New York: Oxford University Press, 2015), <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780190215491.001.0001>.

³⁶ Norman Fairclough, "General Introduction," in *Critical Discourse Analysis*, 1st ed. (London: Taylor and Francis, 2010), 4–9, <https://doi.org/10.1002/9780470988862.ch1>.

Kwalitatieve contentanalyse is bedoeld voor de systematische analyse van teksten waarbij niet slechts de inhoud wordt aangehaald, maar ook de centrale thema's en overtuigingen als primaire inhoud worden gezien. Hierbij is dus ruimte voor de interpretatie en reflexiviteit van de onderzoeker bij het analyseren van een tekst. In deze methodologie wordt gebruik gemaakt van een brede opvatting van de term 'inhoud,' doordat ook ideeën en thema's die besloten liggen in de tekst in deze term betrokken worden.³⁷ Deze methodologie is in dit onderzoek gebruikt om de audiovisuele inhoud van de video te analyseren. Hierbij is allereerst zo veel mogelijk inhoud zoals de gesproken tekst, de visuele tekst en gebruikte kleuren in de video verzameld en beschreven. Vervolgens is een selectie gemaakt met de meest relevante onderdelen voor dit onderzoek. Deze selectie bestaat uit de gesproken en visuele tekst, waarbij ook aandacht is besteed aan de stijl van de tekst. De selectie is in het analyseschema in geel gemarkeerd.³⁸ Ik heb deze selectie gemaakt, omdat de gesproken tekst alle informatie geeft die in de gehele video gepresenteerd wordt. Bepaalde onderdelen van de gesproken tekst worden echter versterkt door de visuele tekst. Hierbij is het gebruik van tekststijl, zoals tekstgrootte, ook een belangrijk element. Omdat bijvoorbeeld het gebruik van icoontjes of bepaalde kleuren niet belangrijk is voor het overbrengen en versterken van het gedachtegoed van Viruswaarheid heb ik deze onderdelen niet meegenomen in mijn selectie.

Ik heb kwalitatieve contentanalyse als methodologie gekozen, omdat systematische analyse en interpretatie significant onderdeel uitmaken van zowel dit onderzoek alsook in de eerste twee fasen van CDA. Daarnaast is deze methodologie een specifieke vorm van de bredere 'tekstuele analyse,' welke door Fairclough geplaatst wordt in onderdeel één. Het dient dus als hulpmiddel voor het beschrijven van de casus.³⁹ Door het gebruik van kwalitatieve contentanalyse als specifieke vorm van tekstuele analyse, is in dit onderzoek een duidelijke focus gecreëerd op het analyseren en beschrijven van de audiovisuele content inclusief bijbehorende interpretaties.

³⁷ Drisko and Maschi, "Qualitative Content Analysis," 81–88.

³⁸ Aangezien de volledige audiotekst in de selectie opgenomen is, heb ik hier slechts de titel van de kolom ('Tekst (audio)') gemarkeerd.

³⁹ Fairclough, "General Introduction," 6–7.

CDA bestaat uit drie onderdelen, namelijk: beschrijving, interpretatie en uitleg.⁴⁰ Het eerste onderdeel beslaat het uitgebreid beschrijven van de casus. Dit is nodig om bij het tweede onderdeel een selectie van de beschrijvingen te kunnen interpreteren en analyseren. Het derde onderdeel gaat over het kritisch beschrijven en toelichten van de interpretaties van het tweede onderdeel in relatie tot het omliggend discours.⁴¹

Deze onderdelen zijn in dit onderzoek navolgend gebruikt. Allereerst is middels kwalitatieve contentanalyse en het analyseschema (zie Bijlage 1, kolom 1-4) de audiovisuele content van de video *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* beschreven. Hiervoor heb ik allereerst een transcript van de audiotekst in de video gemaakt, die nadien is opgedeeld. Vervolgens heb ik bij ieder deel van de audiotekst een beschrijving gegeven van de gelijktijdige visuele content.

Daaropvolgend heb ik voor het tweede onderdeel van CDA, wederom met behulp van kwalitatieve contentanalyse en het analyseschema (zie Bijlage 1, kolom 5), interpretaties beschreven bij ieder deel van de selectie audiovisuele content. Omdat in het tweede onderdeel de focus ligt op interpretatie, zijn de resultaten van dit onderdeel gebruikt om te beschrijven hoe ik de video definieer als videoactivisme, en daarmee dus om antwoord te geven op het eerste deelonderwerp van dit onderzoek: hoe de video van Viruswaarheid een vorm van videoactivisme is. Daarnaast geef ik aan de hand van de resultaten van dit onderdeel ook antwoord op de tweede deelvraag, hoe de social wrong rondom securitization middels semiosis in de video wordt gepresenteerd.

Bij het derde onderdeel beschrijf ik aan de hand van de resultaten van de vorige twee onderdelen enerzijds hoe de in de video gepresenteerde social wrong rondom securitization gezien kan worden als het aanvechten van securitization en anderzijds neem ik wat dit betreft een kritische houding aan. Deze kritische houding is van belang om de derde deelvraag in zijn geheel te kunnen beantwoorden.

⁴⁰ Norman Fairclough, *Discourse and Social Change*, 1st ed. (Cambridge: Polity Press, 1992), 72–73; Fairclough, “General Introduction.”

⁴¹ Fairclough, “A Dialectical – Relational Approach to Critical Discourse Analysis in Social Research,” 231–38; Fairclough, *Discourse and Social Change*, 72–89; Fairclough, “General Introduction.”

Analyse en Resultaten

Videoactivisme

Het eerste onderdeel van de analyse beslaat de beschrijving van de video *Corona – De Waarheid In 7 Minuten*. Hier beschrijf ik aan de hand van de bevindingen in het analyseschema, de theorie van Vegh en de typologie van Mateos en Gaona hoe de video een vorm is van videoactivisme door te beschrijven welke activistische strategieën gebruikt worden in de video. Zoals ik reeds in het theoretisch kader heb vermeld, beschrijven Mateos en Gaona een discursieve taxonomie van videoactivisme met 5 typen discursieve strategieën. Deze strategieën zijn de document, de rally call, de rediscursive reaction, de construction of identity en de didactic strategy.⁴²

Document

De eerste strategie beslaat vrijwel al het audiovisueel materiaal. Bijna al het audiovisueel materiaal is namelijk een product dat kan dienen als bewijslast van een bepaald event.⁴³ In zekere zin is dit ook het geval bij de video van Viruswaarheid. Deze video over het coronavirus beschrijft het event van de wereldwijde verspreiding van het coronavirus en de reactie daarop: de totstandkoming van allerlei maatregelen, zoals social distancing. Als voorbeeld beschrijven Mateos en Gaona audiovisueel materiaal dat een live event vastlegt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de video's die het politiegeweld tegen George Floyd hebben vastgelegd, en die ook onderdeel zijn van de rechtszaak tegen de politieagenten die George Floyd mogelijk om het leven hebben gebracht.⁴⁴ Deze video's zijn na de vermoedelijke moord op Floyd *viral* gegaan en worden nu vaak in verband gebracht met protesten tegen politiegeweld en racisme.⁴⁵ Dit soort video's wordt door Mateos en Gaona juist vanwege dit documentatieve karakter gedefinieerd als videoactivisme. Bij *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* is echter geen sprake van het vastleggen van een live event dat later als bewijslast

⁴² Mateos and Gaona, "Video Activism: A Descriptive Typology," 12–17.

⁴³ Mateos and Gaona, 12.

⁴⁴ The New York Times, "How George Floyd Was Killed in Police Custody," The New York Times, November 5, 2020, <https://www.nytimes.com/2020/05/31/us/george-floyd-investigation.html>.

⁴⁵ *Viral gaan* betekent in deze context het zeer snel verspreiden via het internet; Wikipedia, "George Floyd Protests," Wikipedia, December 4, 2020, https://en.wikipedia.org/wiki/George_Floyd_protests.

zou kunnen dienen, zoals dit wel het geval is bij bovengenoemd voorbeeld. De video *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* bevat dus wel documentatieve eigenschappen vanwege het beschrijven van het bestaan van het coronavirus en de bijbehorende crisis, maar is niet duidelijk definieerbaar als videoactivisme met louter deze eigenschappen. De video fungeert namelijk niet primair als documentatie die gebruikt kan worden om actie te voeren tegen elite partijen.

Rally call

Anders is dit bij de tweede vorm: de rally call. Een rally call is een expliciete roep voor activistische actie. Zoals ook Vegh dit beschrijft met betrekking tot het gebied van organisatie/mobilisatie, bestaat er een variatie in het soort roep voor actie.⁴⁶ Al deze varianten hebben met elkaar gemeen dat zij dienen als middel om mensen te mobiliseren, ongeacht de aard van de actie zelf. Neem bijvoorbeeld weer het voorbeeld van de vermoedelijke moord op Floyd, waar de video's van dit voorval zich in razend tempo wereldwijd verspreidden. Over de hele wereld, zo ook in de Verenigde Staten waar het voorval plaatsvond, leidden deze video's tot protesten.⁴⁷ In tegenstelling tot de mobilisatie van protesten in een offline omgeving bevat de video van *Viruswaarheid* twee expliciete rally calls die zowel online als offline mogelijk zijn. In het theoretisch kader is reeds het citaat “[d]ownload deze video zolang hij online is [...] en deel het met iedereen die ook de waarheid wil weten” aangehaald. Dit citaat bevat een rally call die online en offline mogelijk is, omdat het hier niet alleen gaat om de actie van het downloaden, maar ook van het delen van de video. Deze acties zijn weliswaar efficiënter online: het downloaden is onmogelijk zonder gebruik van de online omgeving en het bereik is in de online omgeving groter en sneller dan in een offline omgeving, dus men kan een video sneller met meer mensen delen. Vlak voor de oproep in het citaat wordt aan de hand van verschillende uitspraken eerder in de video expliciet geopperd om onze keuzes te heroverwegen, nog eens na te denken over de securitymechanismen rondom het coronavirus, om onszelf beter te informeren en om onafhankelijke wetenschap,

⁴⁶ Mateos and Gaona, “Video Activism: A Descriptive Typology,” 12-13; Sandor Vegh, “Classifying Forms of Online Activism: The Case of Cyberprotests against the World Bank,” in *Cyberactivism: Online Activism in Theory and Practice*, ed. Martha McCaughey and Michael D. Ayers, 1st ed. (New York: Routledge, 2013), 74–76, <https://doi.org/https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.4324/9780203954317>.

⁴⁷ The New York Times, “A Timeline of the George Floyd Protests,” The New York Times, 2020, <https://www.nytimes.com/article/george-floyd-protests-timeline.html>; Wikipedia, “George Floyd Protests.” Wikipedia.

een open discussie en gezond verstand te omarmen.⁴⁸ Dit kan gezien worden als rally call, omdat het vanwege eerdere uitspraken oproept de validiteit van de overheid, de experts en de mainstream media omtrent het coronavirus te wantrouwen en daarentegen de ‘onafhankelijke wetenschap’ op een voetstuk te plaatsen.⁴⁹

Construction of identity

Met de aanwezigheid van zulke rally calls wordt ook een andere discursieve strategie gebruikt, en wel die van identity construction.⁵⁰ Er wordt namelijk een wij-zij verhouding gecreëerd door te spreken over de overheid, de experts en de media aan de ene kant, en onafhankelijke wetenschap en ‘zij die het dominante discours in twijfel trekken’ aan de andere kant. Dit wij-zij onderscheid is bijvoorbeeld zichtbaar in onderstaand citaat door het aanhalen van bewijs van onafhankelijke wetenschap dat contrasteert met opvattingen uit het dominante discours:

Het blijkt dat onafhankelijke wetenschap inmiddels aantoont dat het zelfs minder besmettelijk is dan influenza, dat het ongeveer even dodelijk is, en dat er uitgebreide wetenschappelijke basis is om aan te nemen dat er een betaalbare, veilige en werkende behandeling is. [...] We hebben als mensheid al heel veel prima overleefd. Dit virus is daarin niets bijzonders.⁵¹

Bij het beantwoorden van de tweede deelvraag wordt verder ingegaan op wat onafhankelijke wetenschap precies inhoudt. De scheiding zorgt ervoor dat de individuele kijker zich kan identificeren met het gedachtegoed en daarmee de collectieve identiteit van het betreffende activistische discours. Wanneer de kijker zich identificeert met de collectieve identiteit van de activisten wordt de kijker zelf ook onderdeel van de groep activisten.⁵² Volgens Mateos en Gaona is dit een voorwaarde voor collectieve actie. De rally call is dus

⁴⁸ Viruswaarheid, *Corona - De Waarheid In 7 Minuten*, 2020, 06:07 - 06:28 <https://viruswaarheid.nl/corona7minuten/>; zie ook Bijlage 1, rij 29.

⁴⁹ In het vervolg wordt ‘de (mainstream) media’ als onderdeel van het dominante discours louter met ‘de media’ aangeduid.

⁵⁰ Mateos and Gaona, “Video Activism: A Descriptive Typology,” 15.

⁵¹ Viruswaarheid, *Corona - De Waarheid In 7 Minuten*, 03:56-04:11.

⁵² Mateos and Gaona, “Video Activism: A Descriptive Typology,” 15.

afhankelijk van de strategie van identiteitsconstructie voor een succesvolle mobilisatie en actie van activisten.⁵³

Rediscursive reaction

Ook de rediscursive reaction is duidelijk aanwezig in de video van Viruswaarheid. Deze vorm is opgedeeld in drie typen reacties, namelijk *resemanticisation or redefinition*, *exposure* en *contextualisation*. De opdeling in drie typen rediscursive reactions is gelijk aan de drie uitsluitende manieren waarop de twee discoursen zich kunnen verhouden: het veranderen van betekenis van iets in het dominante discours (resemanticisation or redefinition), het onthullen van iets dat verborgen is in het dominante discours (exposure), of het bieden van nieuwe manieren om onderdelen van het dominante discours te begrijpen (contextualisation).⁵⁴ Bij rediscursive reaction gaat het dus om de uiting van het gedachtegoed van een bepaald discours ten opzichte van een ander discours. Het eerstgenoemde gedachtegoed is hierin het gedachtegoed van de minderheidsgroep, in dit geval de actiegroep Viruswaarheid. Het andere gedachtegoed is dat van de dominante partijen; in het geval van dit onderzoek zijn dit de overheid, de experts en de media.

In *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* is sprake van contextualisation, omdat het de mogelijkheid biedt tot het vormen van alternatieve opvattingen. Contextualisation verschilt van de eerste twee vormen, doordat het ruimte biedt voor nieuwe betekenis zonder dat het de betekenissen van het dominante discours tenietdoet, en doordat het beschikbare data opnieuw interpreteert. Het maakt dus geen data beschikbaar die door het dominante discours is achtergehouden. In de video worden onder andere het aantal uitgevoerde tests in Nederland, het aantal coronabesmettingen en -doden in een tiental landen en het percentage groepsimmunitet van Nederland gebruikt en in met elkaar in verband gebracht om tot bepaalde opvattingen te komen. Deze data, zoals in de vorige alinea kort aangehaald, worden ook gebruikt om de oproep om de validiteit van de overheid en andere instanties te wantrouwen kracht bij te zetten. Een deel van deze data wordt hier middels alternatieve interpretaties en opvattingen in de video gepresenteerd als data die zogenaamd achtergehouden is door de het dominante discours. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de verteller in de video het heeft over een cruiseschip waar 75% van de opvarenden niet besmet raakte met het coronavirus. Tegelijkertijd is er de volgende visuele tekst zichtbaar: ‘75%

⁵³ Mateos and Gaona, 15.

⁵⁴ Mateos and Gaona, 13.

aangeboren immuniteit.’⁵⁵ Dit wordt direct gevolgd door de volgende uitspraak: “Deze kruis- of achtergrondimmunitie is zeer bekend in de immunologie. Maar hebben we onze experts, onze overheid of onze media daarover gehoord?”⁵⁶ Het besmettingspercentage wordt dus geïnterpreteerd als het percentage opvarenden dat immuun is. Dit wordt vervolgens gedefinieerd als iets dat door het dominante discours achtergehouden is.

Op onder andere de website van het RIVM is echter veel en uitgebreide informatie beschikbaar over kruis- en groepsimmunitie en alle andere onderwerpen rondom het coronavirus en de coronacrisis, inclusief expliciete verwijzingen naar andere relevante wetenschappelijke onderzoeken.⁵⁷ Viruswaarheid stelt in de video dan ook geen nieuwe data beschikbaar, maar doet dit wel zo voorkomen door het gebruik van statements zoals in het bovenstaande citaat. In de video wordt beschikbare data echter enkel op een andere manier geïnterpreteerd. In de video is dus geen sprake van exposure, noch van redefinition, maar wel van contextualisation.

De strategie van rediscursive reaction komt overeen met het eerste gebied dat Vegh beschrijft, het gebied van bewustmaking/belangenbehartiging. Zoals in het theoretisch kader is vermeld betreft dit gebied de verspreiding en het beschikbaar maken van informatie door activistische bewegingen. Hieronder valt ook het verspreiden van bepaalde opvattingen of informatie die niet door het dominante discours wordt gedeeld, ofwel rediscursive reactions.⁵⁸

Didactic

De laatste strategie die door Mateos en Gaona wordt beschreven, de didactische strategie, heeft ook te maken met het gebied van bewustmaking/belangenbehartiging. Bij dit type strategie gaat het namelijk om het begrijpen van bepaalde overtuigingen en ideeën van het activistisch discours op educatieve wijze te vergemakkelijken. In *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* wordt gebruik gemaakt van de didactische strategie doordat Viruswaarheid de video zelf heeft gedefinieerd als zijnde een ‘uitlegvideo’ en daarnaast de data en overtuigingen in de video op een toegankelijke manier presenteert, bijvoorbeeld met eenvoudige grafieken en

⁵⁵ Viruswaarheid, *Corona - De Waarheid In 7 Minuten*, 05:43-05:55.

⁵⁶ Viruswaarheid, 05:56-06:06.

⁵⁷ RIVM, “Het Gebruik van Antistoffen Om de Bescherming Tegen Besmettelijke Ziektes Te Meten,” 2020, <https://www.rivm.nl/documenten/pienteronderzoek-gebruik-van-antistoffen-om-bescherming-te-meten>; RIVM, “PIENTER Corona Studie,” November 26, 2020, <https://www.rivm.nl/pienter-corona-studie>; RIVM, “Resultaten,” 2020, <https://www.rivm.nl/pienter-corona-studie/resultaten>.

⁵⁸ Vegh, “Classifying Forms of Online Activism: The Case of Cyberprotests against the World Bank,” 72.

kernwoorden. Middels de didactische strategie wordt er dus ruimte geboden voor alternatieve opvattingen die worden versterkt door het gebruik en de alternatieve interpretatie van relevante data.

In de video is dus sprake van vier van de vijf strategieën die volgens Mateos en Gaona aanwezig kunnen zijn in videoactivisme, namelijk: de rally call, de rediscursive reaction, de construction of identity en de didactic strategy. Daarom is de video op vier manieren definieerbaar als videoactivisme. Zo is de video activistisch omdat het oproept tot actie. Ook worden in de video de overtuigingen van het dominante discours gebruikt om eigen overtuigingen te presenteren die afwijken van die van het dominante discours. Daarnaast wordt in de video gebruik gemaakt van identiteitsconstructie waardoor potentiële aanhangers zich kunnen identificeren met de overtuigingen van de actiegroep. Tenslotte wordt in de video aan de hand van het toegankelijk presenteren van data en overtuigingen ruimte gecreëerd voor alternatieve opvattingen.

De Social Wrong

De social wrong van securitization is reeds in de methodologiesectie kort aangehaald als de social wrong van de machtsverhoudingen rondom securitization ten tijde van het coronavirus en het omliggend discours. Concreter gaat het hier om de social wrong van machtsongelijkheid, waarbij degenen met macht nieuwe regels, ofwel securitymechanismen, hebben gecreëerd die door iedereen moeten worden opgevolgd, dus ook door zij die zijn buitengesloten van de beslissing tot het instellen van deze regels. Degenen met macht zijn hierin de experts, de overheid en de media. Dit is in navolging van het eerder beschreven wij-zij onderscheid tussen de onafhankelijke wetenschap en zij die zij die het dominante discours in twijfel trekken enerzijds en de overheid, de experts en de media anderzijds. De overheid, de experts en de media vormen dus het dominante discours rondom securitization ten tijde van de coronacrisis. Daartegenover staan de activisten en de ‘onafhankelijke wetenschap,’ die het non-dominante activistische discours vormen. In het dominante discours kan vervolgens de securitizing actor onderscheiden worden van de overige partijen. In het geval van dit onderzoek is de overheid de securitizing actor. Dit is in navolging van de definitie die Buzan et al. aan dit concept heeft gegeven: degenen die in staat zijn om buitengewone maatregelen in te zetten om een probleem, gedefinieerd als existentiële dreiging, tegen te gaan.⁵⁹ Aangezien de overheid de enige partij is die daadwerkelijk in staat is buitengewone maatregelen in te stellen, is deze partij de securitizing actor.⁶⁰ Belangrijk om te vermelden is wel dat de experts aan de hand van wetenschappelijk onderzoek de securitizing actor adviseren en dat de media de acties van de overheid met de maatschappij delen. Omdat zij direct invloed hebben op de acties van de overheid, worden zij gezien als elite partijen die het dominante gedachtegoed ondersteunen.

In de video worden de volgende uitspraken gedaan: “De experts, of in elk geval die experts die onze overheden uitkozen om ons te adviseren, voorspelden een virusuitbraak met een enorm aantal doden en een nog ongekende druk op ziekenhuizen en IC’s” en “[n]u, een paar maanden later, kijken onafhankelijke wetenschappers terug, en zien dat al die

⁵⁹ Buzan, Wæver, and De Wilde, *Security: A New Framework for Analysis*, 24–26; Buzan and Wæver, *Regions and Powers*, 71.

⁶⁰ Rijksoverheid, “Coronawet Vervangt Noodverordeningen,” 2020, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus/coronawet-vervangt-noodverordeningen>.

voorspellingen er ongelofelijk naast zaten en de sterfte ordegrottes lager was.”⁶¹ Met de notie van onafhankelijke wetenschap wordt in de video dus verwezen naar de experts en de wetenschap die de overheid niet heeft geadviseerd en die andere voorspellingen deden dan ‘een virusuitbraak met een enorm aantal doden en een nog ongekeerde druk op ziekenhuizen en IC’s.’ Deze definitie van onafhankelijke wetenschap verschilt van de definitie die door andere het RIVM wordt gebruikt. Het RIVM heeft onafhankelijke wetenschap als volgt gedefinieerd: “Opdrachtgevers hebben geen invloed op de gebruikte onderzoeksmethoden en de resultaten van het onderzoek. De resultaten zijn in principe openbaar en worden onafhankelijk van opdrachtgevers gerapporteerd.”⁶² Hiermee bedoelen zij dat opdrachtgevers zoals de overheid opdracht geven voor onderzoek, maar dat de methoden en resultaten niet worden beïnvloed door deze opdrachtgever. Daarnaast worden de resultaten normaliter publiek gemaakt, wederom zonder dat de opdrachtgevers hier invloed op kunnen uitoefenen. Om het onderscheid tussen de dominante en de niet-dominante wetenschap helder te houden, verwijs ik met ‘onafhankelijke wetenschap’ naar de groep wetenschappers die de overheid niet heeft geadviseerd en afwijkende voorspellingen heeft gedaan omtrent het coronavirus. Daarnaast verwijs ik met ‘de experts’ naar de wetenschappers die wel een stem hebben in het dominante discours en dus wel gehoord worden door de securitizing actor.

De machtsongelijkheid tussen bovengenoemde dominante en de niet-dominante partijen is op verschillende momenten in de video waarneembaar. De meest expliciete scheiding tussen de partijen wordt in het begin van de video genoemd en is in de twee citaten in het begin van de vorige alinea reeds beschreven. Vervolgens wordt in de video regelmatig hiernaar gerefereerd, bijvoorbeeld met de volgende uitspraak:

*Weet je wat, laten we even terugspoelen en opnieuw kijken naar dat zogenaamde corona killer virus, dat virus dat zo vreselijk besmettelijk en zo vreselijk dodelijk was en waar geen behandeling voor was. Het blijkt dat onafhankelijke wetenschap inmiddels aantoonde dat het zelfs minder besmettelijk is dan influenza, dat het ongeveer even dodelijk is, en dat er uitgebreide wetenschappelijke basis is om aan te nemen dat er een betaalbare, veilige en werkende behandeling is.*⁶³

⁶¹ Viruswaarheid, *Corona - De Waarheid In 7 Minuten*, 00:13-01:18.

⁶² RIVM, “Uitleg Begrippen RIVM2025,” accessed December 21, 2020, <https://www.rivm.nl/over-het-rivm/missie-en-strategie/uitleg-begrippen-rivm2025#Onafhankelijk>.

⁶³ Viruswaarheid, *Corona - De Waarheid In 7 Minuten*, 03:42-04:11.

Ook hier wordt het onderscheid tussen wat het dominante discours stelt en wat het niet-dominante discours stelt duidelijk. In de eerste zin wordt met woorden als ‘terugspoelen,’ ‘opnieuw kijken’ en ‘dat virus’ verwezen naar het begin van de video. Hier is gesteld dat de experts onterecht een ernstige virusuitbraak voorspelden waardoor onterecht ‘draconische maatregelen’ zijn ingesteld door de overheid.⁶⁴ In de tweede zin worden vervolgens contrasterende bevindingen van de onafhankelijke wetenschap beschreven. Daarmee wordt de onafhankelijke wetenschap tegenover de experts, de overheid en de door deze partijen ingestelde maatregelen geplaatst. Ditzelfde contrast is ook zichtbaar in de tekststijl in het visuele deel van de video. Hier zijn eerst de drie bewoordingen ‘buitengewoon besmettelijk,’ ‘buitengewoon dodelijk’ en ‘geen vaccin’ zichtbaar, waarna, bij het bespreken van de bevindingen van de onafhankelijke wetenschap, in veel grotere tekst de bewoordingen ‘minder besmettelijk dan influenza,’ ‘even dodelijk als een flinke griep’ en ‘betaalbare, veilige en werkende behandeling is’ zichtbaar worden.⁶⁵ In bovenstaand citaat wordt ook duidelijk hoe in de video verschillende betekenissen in relatie tot elkaar bestaan. De betekenis die de onafhankelijke wetenschap en Viruswaarheid aan het coronavirus geven wordt namelijk gecontextualiseerd: het wordt geuit ten opzichte van de betekenis van het dominante discours.⁶⁶

Daarnaast wordt ook regelmatig gebruik gemaakt van identiteitsconstructie, zoals ik dit reeds in het vorige deelonderwerp beschreven heb, waarbij de individuele kijker aangesproken wordt met ‘we.’ De kijker wordt dan dus zodra hij zichzelf plaatst bij deze ‘we’ onderdeel van het niet-dominante activistische discours.⁶⁷ Bij het deel van de video dat gaat over groepsimmunitet wordt mede door het gebruik van deze identiteitsconstructie de social wrong ter sprake gebracht: “[m]aar wacht, we hebben toch de hele tijd gehoord dat die groepsimmunitet nog lang niet bereikt was en dat we ons moesten voorbereiden op een tweede golf en alleen terug naar normaal konden als er een coronavaccin zou zijn?”⁶⁸ De social wrong wordt duidelijk door het gebruik van ‘we hebben toch [...] gehoord’ en ‘dat we ons moesten voorbereiden.’ In deze elementen wordt namelijk aangeduid hoe

⁶⁴ Viruswaarheid, 00:39-01:18.

⁶⁵ Viruswaarheid, 03:42-04:11.

⁶⁶ Mateos and Gaona, “Video Activism: A Descriptive Typology,” 13.

⁶⁷ Mateos and Gaona, 15.

⁶⁸ Viruswaarheid, *Corona - De Waarheid In 7 Minuten*, 03:28-03:41.

securitymechanismen binnen het dominante discours zijn bepaald en ingesteld, en dat deze door het niet-dominante discours moeten worden aangehoord en opgevolgd.

De social wrong wordt middels semiosis op verschillende momenten in de video overgebracht. Dit is ook het geval bij bovenstaand citaat: de tekst in het citaat is zowel hoorbaar als zichtbaar. De tekst wordt namelijk door de verteller via audio overgebracht naar de kijker. Tegelijkertijd is exact dezelfde tekst woord voor woord leesbaar op het scherm. Om de social wrong rondom securitization te presenteren is in de video een duidelijk onderscheid gemaakt tussen het dominante en het niet-dominante discours. Hiervoor zijn de strategieën van identiteitsconstructie en contextualisation ingezet. Bij beide strategieën wordt regelmatig teruggegrepen op het onnodig extreem handelen van de dominante partijen en daartegenover het gebrek aan macht van de ‘we’ groep om dit extreem handelen tegen te gaan.

Securitization

Securitization is in dit onderzoek in navolging van de definitie van Buzan et al. gedefinieerd als sociaal construct, waarbij een probleem wordt gezien als een existentiële dreiging en daarmee op de security agenda wordt geplaatst.⁶⁹ Deze security agenda heeft prioriteit over de politieke agenda vanwege de ernst van de dreiging, doordat het probleem door de securitizing actor als dusdanig is gedefinieerd. De securitizing actor creëert daarmee de mogelijkheid om deze dreiging tegen te gaan met buitengewone maatregelen.⁷⁰ Dat de coronamaatregelen door een elitepartij zijn ingesteld is ook terug te zien in de casus van dit onderzoek. In *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* worden namelijk verschillende buitengewone maatregelen benoemd waarbij expliciet vermeld wordt dat die door de overheid op aanraden van adviserende experts zijn ingesteld.⁷¹

In *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* wordt de ernst van de dreiging van het coronavirus meermaals bevraagd en gerelativeerd. Dit wordt op verschillende manieren gedaan, zoals met het ongeloofwaardig overdrijven van de coronacrisis en het -virus. Zo wordt in de video de crisis een ‘apocalyps’ genoemd en het virus het ‘corona killer virus.’⁷² Doordat bij deze overdrijvingen gebruik wordt gemaakt van de verleden tijd, wordt een duidelijke scheiding gecreëerd tussen de uitspraken en bevindingen van het dominante discours en die van het niet-dominante discours. De overdrijvingen worden vervolgens steeds direct weerlegd met rediscursive reactions, of specifiekere contextualisation, zoals dit ook bij het eerste deelonderwerp is beschreven. Deze weerleggingen zijn te zien als “meanings not proposed or favoured by the dominant discourses.”⁷³ De weerleggingen zijn immers opvattingen van Viruswaarheid en de onafhankelijke wetenschap die afwijken van de opvattingen van het dominante discours. Een voorbeeld opvatting van Viruswaarheid die niet door het dominante discours gedeeld wordt is dat er geen correlatie is tussen de lockdown en social distancing en het verloop van de infectie.⁷⁴ De overheid daarentegen stelt dat deze

⁶⁹ Buzan, Wæver, and De Wilde, *Security: A New Framework for Analysis*, 24–26; Buzan and Wæver, *Regions and Powers*, 71.

⁷⁰ Buzan, Wæver, and De Wilde, *Security: A New Framework for Analysis*, 24–26; Buzan and Wæver, *Regions and Powers*, 71.

⁷¹ Viruswaarheid, *Corona - De Waarheid In 7 Minuten*, 00:25-01:07.

⁷² Viruswaarheid, 00:39-01:07; 03:42-03:55.

⁷³ Mateos and Gaona, “Video Activism: A Descriptive Typology,” 14.

⁷⁴ Viruswaarheid, *Corona - De Waarheid In 7 Minuten*, 02:37-02:53.

maatregelen ervoor zorgen dat het virus zich minder snel verspreidt en dat er dus wel een correlatie bestaat tussen beiden.⁷⁵

De ernst van het coronavirus wordt in de video gerelativeerd doordat beschikbare data over het coronavirus zoals besmettingsgolven en sterftegrafieken op een andere manier worden geïnterpreteerd. Zo wordt in de video gesteld dat de coronasterfte vergelijkbaar is met een gemiddeld tot ernstig griepseizoen.⁷⁶ Dit wordt vervolgd met het statement dat de wereld niet “aan de rand van een extreme uitbraak van een zeer dodelijke en zeer besmettelijke ziekte” stond, maar dat “we al geruime tijd onderweg [zijn] met een vrij normale infectiegolf van een vrij normale mix van griepvirussen.”⁷⁷ Doordat de ernst van het coronavirus en daarmee de ‘existentiële dreiging’ ervan wordt betwist door diens relativering, wordt ook de validiteit van de uitspraken van het dominante discours betwist.

In de video wordt de social wrong rondom securitization aangekaart. Met aanklaarten van de machtsongelijkheid rondom het instellen van de coronamaatregelen in combinatie met het in twijfel trekken van de validiteit van resultaten en adviezen van het dominante discours worden in de video ook vraagtekens gezet bij de noodzaak van de ingestelde maatregelen. Zo wordt aan het einde van de video de volgende uitspraak gedaan:

*Misschien is het tijd om onze keuzes te heroverwegen. Misschien is het tijd om nog eens na te denken over social distancing of het nieuwe normaal. Over het coronavaccin. En eigenlijk over de hele crisis. Misschien is het een goed idee om onszelf beter te informeren en onafhankelijke wetenschap, een open discussie en gezond verstand te omarmen.*⁷⁸

Zoals bij het eerste deelonderwerp uitgebreid beschreven is bevat deze uitspraak een rally call, namelijk om de juistheid van de (uitspraken van) dominante partijen te wantrouwen. Hier is ook beschreven dat deze rally call slechts succesvol is wanneer de individuele kijker zichzelf identificeert met het collectieve gedachtegoed. Het collectieve gedachtegoed is in dit geval het wantrouwen jegens de dominante partijen en het vertrouwen in de onafhankelijke wetenschap. Wanneer de individuele kijker niet achter de uitspraken van

⁷⁵ Rijksoverheid, “Nederlandse Aanpak En Maatregelen Tegen Het Coronavirus.”

⁷⁶ Viruswaarheid, *Corona - De Waarheid In 7 Minuten*, 01:19-01:31.

⁷⁷ Viruswaarheid, 01:34-01:54.

⁷⁸ Viruswaarheid, 06:07-06:28.

de video staat, dus wanneer de kijker zich niet identificeert met het collectieve gedachtegoed van Viruswaarheid, wordt de juistheid van securitization niet betwist. In dat geval worden securitymaatregelen dus niet aangevochten en blijft de validiteit van de uitspraken van de dominante partijen intact.

Wanneer de individuele kijker zichzelf wel positioneert bij dit collectieve gedachtegoed, wordt securitization ten tijde van de coronacrisis middels de video wel aangevochten. In dit geval wordt zowel de definitie van het coronavirus als ‘existentiële dreiging’ alsook de claim gemaakt door de dominante partijen, dat vanwege deze aard van de dreiging buitengewone maatregelen nodig zijn, betwist. Mede door het betwisten van deze claim wordt de social wrong gepresenteerd. Aan de hand van deze social wrong wordt de macht van de securitizing actor bekritiseerd en wordt de machteloosheid van de niet-dominante partijen aan het licht gebracht.

Securitization wordt dus op twee manieren aangevochten. Ten eerste met het betwisten van de validiteit van de opvattingen van de dominante partijen en ten tweede met het bekritisieren van de macht die deze partijen hebben om buitengewone maatregelen in te stellen.

Conclusie

In dit onderzoek is aan de hand van Critical Discourse Analysis en kwalitatieve contentanalyse van de activistische video *Corona – De Waarheid In 7 Minuten* onderzocht hoe deze video securitization ten tijde van de coronacrisis aanvecht middels semiosis. Hiervoor is allereerst beschreven hoe de casus een vorm is van videoactivisme door het gebruik van vier verschillende activistische strategieën die door Mateos en Gaona beschreven zijn. Twee van deze strategieën hebben te maken met het gebied van bewustmaking/belangenbehartiging, zoals dit door Vegh is beschreven. Middels de didactische strategie wordt er ruimte geboden voor alternatieve opvattingen die worden versterkt door het gebruik en de (alternatieve) interpretatie van relevante data, ofwel contextualisation. De twee andere strategieën, de rally call en de identity construction, bevinden zich daarentegen in het gebied van organisatie/mobilisatie: het creëren van een collectieve identiteit en de mogelijkheid voor de individuele kijker om zich hiermee te identificeren zijn cruciaal voor het succes van de rally call en daarmee het succes van de mobilisatie en organisatie van (online) activisme. Vervolgens is beschreven hoe in de video de social wrong, zijnde ongelijke machtsverhoudingen rondom securitization, middels semiosis wordt gepresenteerd. Hier is beschreven hoe middels de strategieën van identity construction en contextualisation de ongelijkheid van deze machtsverhoudingen in de video wordt gepresenteerd. Semiosis is hier gedefinieerd als het middels audiovisuele content overbrengen van een gedachtegoed of overtuiging. Tenslotte is beschreven hoe deze presentatie leidt tot het aanvechten van securitization ten tijde van de coronacrisis, maar dat dit alleen mogelijk is wanneer de individuele kijker zichzelf positioneert bij het collectieve gedachtegoed dat gepresenteerd wordt in de video. Kort samengevat houdt dit gedachtegoed in dat de dominante partijen (de overheid, de experts die de overheid adviseren en de media) onbetrouwbaar zijn, en dat er daarentegen meer aandacht moet worden besteed aan de zogenaamde onafhankelijke wetenschap. Wanneer dit het geval is wordt securitization op twee manieren aangevochten. Enerzijds wordt de validiteit van de resultaten en adviezen van de experts binnen het dominante discours bevraagd door het presenteren van alternatieve opvattingen. Anderzijds wordt in de video de macht van de securitizing actor bekritiseerd door het aan het licht brengen van de social wrong rondom securitization.

Het ligt buiten het bereik van dit onderzoek om te beargumenteren of er sprake is van ondermijning van securitization middels de video. Dat wil zeggen dat in dit onderzoek niet onderzocht is wat de potentiële impact van de video is voor het aantasten of verzwakken van

securitization ten tijde van de coronacrisis. Daarnaast is het wat betreft dezelfde vraagstelling onmogelijk om met de gebruikte methoden te onderzoeken wanneer er genoeg aanhangers zijn van de collectieve identiteit die besloten ligt in de video om een significante of observeerbare impact te hebben op securitization. In dit onderzoek wordt daarentegen beargumenteerd dat securitization aangevochten wordt zodra een individuele kijker zichzelf positioneert bij de collectieve identiteit die aanwezig is in *Corona – De Waarheid In 7 Minuten*. Het gaat in dit onderzoek daarom met name om de potentie van de video, ofschoon met inachtneming van het discours waar het zich in bevindt, maar zonder dat de consequenties van deze ‘theoretische ondermijning’ zijn onderzocht. Voor verder onderzoek in deze richting is het dus interessant om te analyseren wat de consequenties van deze video zijn omtrent securitization rondom de coronacrisis.

Bibliografie

- Brink, Rinke Van den. "Discussie over Hydroxychloroquine Krijgt Nieuwe Impuls." NOS, October 10, 2020. <https://nos.nl/artikel/2351726-discussie-over-hydroxychloroquine-krijgt-nieuwe-impuls.html>.
- Buzan, Barry, and Ole Wæver. *Regions and Powers*. Cambridge University Press, 2003. <https://doi.org/10.1017/cbo9780511491252>.
- Buzan, Barry, Ole Wæver, and Jaap De Wilde. *Security: A New Framework for Analysis*. Lynne Rienner Publishers, 1998. <https://books.google.nl/books?hl=en&lr=&id=j4BGr-Elsp8C&oi=fnd&pg=PP9&dq=Security:+A+New+Framework+for+Analysis&ots=bPmcsX2w2c&sig=spTEMftXpCCT28SgpYaTcgTHqQ#v=onepage&q&f=false>.
- Drisko, James W, and Tina Maschi. "Qualitative Content Analysis." In *Content Analysis*, 1st ed. New York: Oxford University Press, 2015. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780190215491.001.0001>.
- Fairclough, Norman. "A Dialectical – Relational Approach to Critical Discourse Analysis in Social Research." In *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*, 230–54. London: Taylor and Francis, 2010.
- . *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. 2nd ed. London: Taylor & Francis Group, 2010.
- . *Discourse and Social Change*. 1st ed. Cambridge: Polity Press, 1992.
- . "General Introduction." In *Critical Discourse Analysis*, 1st ed., 1–22. London: Taylor and Francis, 2010. <https://doi.org/10.1002/9780470988862.ch1>.
- Floyd, Rita. "When Foucault Met Security Studies: A Critique of the 'Paris School' of Security Studies." *2006 BISA Annual Conference 18-20 December, 2006*, 1–23. https://www.academia.edu/11683813/When_Foucault_met_security_studies_A_critique_of_the_Paris_school_of_security_studies.

Foucault, Michel. *Security, Territory, Population: Lectures at the College De France, 1977-78*. Edited by Arnold I. Davidson. 1st ed. London: Palgrave Macmillan UK, 2009.
<https://doi.org/10.1057/9780230245075>.

Gad, Ulrik Pram, and Karen Lund Petersen. "Concepts of Politics in Securitization Studies." *Security Dialogue* 42, no. 4–5 (2011): 315–28.
<https://doi.org/10.1177/0967010611418716>.

Jenkins, Henry, Sangita Shresthova, Liana Gamber-Thompson, Neta Kligler-Vilenchik, and Arely Zimmerman. "'Watch 30 Minute Video on Internet, Become Social Activist?'" In *By Any Media Necessary: The New Youth Activism*, 1st ed., 61–101. New York: New York University Press, 2016.
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/uunl/detail.action?docID=4045276>.

Mateos, Concha, and Carmen Gaona. "Video Activism: A Descriptive Typology." *Global Media Journal* 13, no. Special Issue: Use of Social media and Mediacoverage (2015): 1–25. <http://www.globalmediajournal.com/special-issues/special-issue-use-of-social-media-and-mediacoverage.html>.

McCaughey, Martha, and Michael D. Ayers. *Cyberactivism: Online Activism in Theory and Practice*. Taylor and Francis, 2013. <https://doi.org/10.4324/9780203954317>.

Mersbergen, Sander Van. "Maatschappelijke Onrust Rondom Coronadebat Heeft Aandacht van Veiligheidsdiensten | Binnenland | AD.NL," August 9, 2020.
<https://www.ad.nl/binnenland/maatschappelijke-onrust-rondom-coronadebat-heeft-aandacht-van-veiligheidsdiensten~a6c5b276/?referrer=https%3A%2F%2Fbeveiligingnieuws.nl%2Fnieuws%2Fveiligheidsdiensten-bezorgd-over-corona-activisten>.

Rijksoverheid. "Coronawet Vervangt Noodverordeningen," 2020.
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus/coronawet-vervangt-noodverordeningen>.

———. “Nederlandse Aanpak En Maatregelen Tegen Het Coronavirus.” Accessed December 23, 2020. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus>.

———. “Regels Voor Binnen En Buiten .” Accessed December 23, 2020. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/algemene-coronaregels/regels-voor-binnen-en-buiten>.

RIVM. “Het Gebruik van Antistoffen Om de Bescherming Tegen Besmettelijke Ziektes Te Meten,” 2020. <https://www.rivm.nl/documenten/pienteronderzoek-gebruik-van-antistoffen-om-bescherming-te-meten>.

———. “PIENTER Corona Studie,” November 26, 2020. <https://www.rivm.nl/pienter-corona-studie>.

———. “Resultaten,” 2020. <https://www.rivm.nl/pienter-corona-studie/resultaten>.

———. “Uitleg Begrippen RIVM2025.” Accessed December 21, 2020. <https://www.rivm.nl/over-het-rivm/missie-en-strategie/uitleg-begrippen-rivm2025#Onafhankelijk>.

The New York Times. “A Timeline of the George Floyd Protests.” The New York Times, 2020. <https://www.nytimes.com/article/george-floyd-protests-timeline.html>.

———. “How George Floyd Was Killed in Police Custody.” The New York Times, November 5, 2020. <https://www.nytimes.com/2020/05/31/us/george-floyd-investigation.html>.

Uldam, Julie, and Tina Askanius. “COVID-19 and Online Activism: A Momentum for Radical Change?,” 2020. <https://www.e-ir.info/2020/08/21/covid-19-and-online-climate-activism-a-momentum-for-radical-change/>.

Vegh, Sandor. “Classifying Forms of Online Activism: The Case of Cyberprotests against the World Bank.” In *Cyberactivism: Online Activism in Theory and Practice*, edited by

Martha McCaughey and Michael D. Ayers, 1st ed., 71–96. New York: Routledge, 2013.
<https://doi.org/https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.4324/9780203954317>.

Viruswaarheid. *Corona - De Waarheid In 7 Minuten*, 2020.

<https://viruswaarheid.nl/corona7minuten/>.

———. “Dit Is Viruswaarheid.” Accessed December 23, 2020. <https://viruswaarheid.nl/>.

Vromen, Ariadne. “Digital Citizenship and Political Engagement.” In *Digital Citizenship and Political Engagement: The Challenge from Online Campaigning and Advocacy Organisations*, 9–49. London: Palgrave Macmillan UK, 2017.

<https://doi.org/10.1057/978-1-137-48865-7>.

WHO. “WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard,” October 23, 2020.

<https://covid19.who.int/>.

Wikipedia. “Azitromycine.” Wikipedia, December 22, 2019.

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Azitromycine>.

———. “George Floyd Protests.” Wikipedia, December 4, 2020.

https://en.wikipedia.org/wiki/George_Floyd_protests.

Bijlage 1: Analyseschema

#	Tijd	Tekst (audio)	Visuals	Interpretaties
1	00:00 - 00:12	Zo rond het begin van 2020 ontdekten wetenschappers een nieuw virus dat buitengewoon besmettelijk en buitengewoon dodelijk was en waarvoor nog geen vaccin bestond.	Links: grijze achtergrond, in roze lijn (minimalistische) illustratie van virus Rechts (roze achtergrond, grijze tekst): tekst: '1. BUITENGEWOON BESMETTELIJK' '2. BUITENGEWOON DODELIJK' '3. GEEN VACCIN'	Virus is ernstig; zo iets is nog nooit eerder gebeurd
2	00:13 – 00:24	De experts, of in elk geval die experts die onze overheden uitkozen om ons te adviseren, voorspelden een virusuitbraak met een enorm aantal doden en een nog ongekende druk op ziekenhuizen en IC's.	Links: groene achtergrond, in grijs minimalistische illustratie van expert (ovalen hoofd met (lab)bril en mondkap) + animaties; boven: illustratie aarde met virus, beneden: bewegende/'langsrijdende' illustratie ambulance	Er zijn verschillende soorten experts, sommigen zijn door de overheid uitgekozen en daarom niet objectief; andere (niet door de overheid uitgekozen) experts voorspelden iets anders
3	00:25 – 00:32	Dus we begonnen met testen. Nogal veel. En wat denk je? Hoe meer tests we deden, hoe meer gevallen we vonden.	Grijze achtergrond, in groen illustratie microscoop + oplopend animaties illustraties virusdeeltjes (in roze, met C in midden van ieder deeltje)	Het hoge besmettingscijfer komt door het vele testen en niet omdat de besmettingen ongekend hoog zijn
4	00:33 – 00:38	Er was maar één oplossing om te voorkomen dat de wereld ten onder zou gaan. Flatten the curve.	Animatie: virusdeeltjes oplopend groen en met vinkje in midden van deeltje (ipv C) + Groene achtergrond, twee curven (hoge piek (wit), minder hoge piek (grijs), oplopend animaties '#FLATTENTHECURVE')	Corona wordt door de overheid en diens experts gezien als het einde van de wereld, volgens hen is er maar één oplossing: flatten the curve
5	00:39 – 01:07	Veel landen namen draconische maatregelen om deze apocalyps te voorkomen en deden wat de mens nog nooit eerder deed: stop zetten van de hele samenleving. Stop zetten van een groot deel van de economie en gezonde populatie in quarantaine. We voerden social distancing in. Nieuwe regels, nieuwe wetten en een nieuw normaal. Dingen die alleen konden worden opgeheven als er een vaccin zou zijn dat ons allemaal zou redden.	Animatie, grijze achtergrond: illustratie lijn die huis en hand vormt, in midden 'BLIJF THUIS' + Boven (midden), grijze achtergrond, animatie: groene lijn als hand met roze cirkelende lijn eromheen, wordt verbodsteken (schuine lijn door hand) + Linksbeneden: illustratie persoon met winkelkar met erboven verbodsteken + Rechtsbeneden: illustratie vliegtuig in lucht met erboven verbodsteken + Links: groene achtergrond, (in Lmidden) illustratie persoon in grijze lijn, Rechts: grijze achtergrond (in Rmidden) illustratie persoon in groene lijn. Beide personen hebben arm naar	De overheid heeft extreme maatregelen ingezet en de complete samenleving stopgezet en om zeep geholpen, omdat zij vinden dat door het coronavirus een 'apocalypse' zal ontstaan; de enige oplossing is een vaccin

			elkaar gestrekt, uiteindes tegen elkaar aan. + animatie personen uit elkaar, met roze streep ertussen + animatie '< SOCIAL DISTANCING >'	
6	01:08 – 01:18	Nu, een paar maanden later, kijken onafhankelijke wetenschappers terug, en zien dat al die voorspellingen er ongelofelijk naast zaten en de sterfte ordegroottes lager was.	<p>Roze achtergrond (beneden donkerder roze, vorm in bijna platte curve), in linkerbovenhoek illustratie afstudeerhoed met daaromheen lauwerkrans +</p> <p>Hoogste punt curve (achtergrond) drie icoontjes/illustraties in wit omlinjnde cirkel: laptop met (stijgende) grafiek, bord met staafdiagram, grafiek met stijgende pijl als lijn +</p> <p>Tekst (wit + cijfers zwart in witte balk onder land, landen vetgedrukt): 'DUITSLAND 300.000 ~ 1.500.000 DODEN', 'ENGELAND 510.000 DODEN', 'VERENIGDE STATEN 2.200.000 DODEN' +</p> <p>Tekst Rmidden (wit): 'VOORSPELLING' +</p> <p>Animatie: verkorten witte balken met sterftcijfer (voorspelling). Verandert naar: 'DUITSLAND 8.952 DODEN', 'ENGELAND 42.461 DODEN', 'VERENIGDE STATEN 120.738 DODEN' +</p> <p>Rechts: vetgedrukt wit, grote lettergrootte: 'WERKELIJKHEID!' bijna onleesbaar klein: '(ALLE GEGEVENS PER MEDIO JUNI 2020)'</p>	De voorspellingen en dus de experts hebben het verkeerd, en hebben ons dus voorgelogen, want de daadwerkelijke sterftcijfers komen niet overeen met de voorspellingen, maar wél met de cijfers van een griepseizoen, zoals we dat wel al meegemaakt hebben.
7	01:19 – 01:31	De sterfte blijkt zelfs vergelijkbaar met een gemiddeld tot ernstig griepseizoen. En, jazerker, lokaal waren er grote verschillen in de sterfte, zoals altijd in elk griepseizoen.	<p>Roze achtergrond, in zeer grote lettergrootte, vetgedrukt, wit: 'WHO', daaronder rij van illustraties personen +</p> <p>Animatie: rij wordt 2x 3 personen (onder elkaar) +</p> <p>Tekst: in zeer grote lettergrootte, vetgedrukt, wit: 'HARDE FEITEN'; links van 2x3, grijs, vetgedrukt, grote lettergrootte: 'COVID-19', eronder 'INFLUENZA'; rechts van 2x3, kleinere lettergrootte, grijs, vetgedrukt: 'CFR = 0,05-0,4%' eronder 'CFR = 0,2%' +</p>	Zie 6

			Grijze achtergrond, tekst bovenaan “‘COVID’ STERFTE PER MILJOEN INWONERS” (‘covid’ vetgedrukt) + animatie staafdiagram (witte lijnen), bij iedere staaf cijfer en afkorting land: BEL: 837, ZWE: 500, NL: 355, ITA: 580, SPA: 606, ISR: 64, WIR: 36, VS: 365, ENG: 626, DUI: 107, BRA: 225, JAP: 7	
8	01:32 – 01:33	Maar wat was er dan wél aan de hand?	Grijze achtergrond, zeer grote lettergrootte, wit, vetgedrukt ‘MAAR’, eronder, wit, grote lettergrootte: ‘WAT WAS ER DAN WÉL AAN DE HAND?’	Als covid niet ernstig is, wat is het dan wel?
9	01:34 – 01:54	Even terug. De wereld stond dus niet aan de rand van een extreme uitbraak van een zeer dodelijke en zeer besmettelijke ziekte. In plaats daarvan waren we al geruime tijd onderweg met een vrij normale infectiegolf van een vrij normale mix van griepvirussen. Waarin, zoals elk jaar, als laatste van het seizoen, natuurlijk ook de coronavirussen.	Links: groene achtergrond, linkeronderhoek in wit vet ‘AUGUSTUS 2019’ Rechts: grijze achtergrond, linkeronderhoek in wit vet ‘MAART 2020’ + Animatie (roze lijn) grafiek linkeronderhoek (bij aug 2019) naar boven-midden, einde lijn is gestippeld (net over rand naar grijze gebied), rest heel + Animatie (gestippelde witte lijn) met lage piek in midden scherm, van links naar rechts	Covid is niet ernstig, maar wordt wel ernstig gemaakt door de overheid en de experts.
10	01:55 – 02:04	De exponentiële uitbraak waar iedereen het over had, was niets meer dan het directe resultaat van de exponentiële groei van het aantal uitgevoerde tests.	Animatie (roze naar witte lijn) met hoge piek aan linkerkant scherm + tekst bij lijn in grafiek: ‘UITGEVOERDE TESTS X 3632’ (uitgevoerde tests in roze rechthoek; x 3632 in wit)	Het virus lijkt ernstig, maar dat is alleen maar omdat er zo veel getest wordt...
11	02:05 – 02:18	Deze zogenaamde cases waren in feite mensen die al weken of maanden ervoor blootgesteld waren aan het virus of de vals positieve uitslagen van de buitengewone onbetrouwbare en onspecifieke coronatest.	Animatie: ‘X 3632’ stijgt onleesbaar snel naar 21000+ en vervaagt dan, ondertussen volgend scherm (grijze achtergrond) maar grafieken behouden (in roze/wit) + (illustratie) piramide van totaal 6 personen (groen), met 3 ‘+’ (roze)	... en omdat er in die testcijfers ook nog eens zeer veel (zo niet alle) vals positieve en verlate positieve uitslagen tussen zitten, aangezien de coronatest ontzettend onbetrouwbaar en onspecifiek is
12	02:19 – 02:31	Elk jaar als we het bloed van mensen met griepverschijnselen testen vinden we een mix van virussen. Rhinovirussen, altijd vroeg in het seizoen. Dan Influenza A en B en als laatste komen de coronavirussen.	Terug naar volledige grafiek van 10; grijze achtergrond + (animatie) toevoeging (in wit, vet) ‘RHINO’ (meest links) bij roze-witte lijn met middelhoge piek; ‘INFLUENZA’ in midden, vlak voor top; ‘CORONA’ rechts halverwege daling	Het coronavirus is helemaal niet nieuw, want in jaarlijkse bloedtesten van mensen met griepverschijnselen zijn al coronavirussen aanwezig

13	02:32 – 02:36	Dus wat was er zo anders dit jaar? Eigenlijk helemaal niets.	Grijze achtergrond, tekst: 'DUS.....' (zeer groot, zeer vet, wit) en eronder: 'WAT WAS ER ANDERS?' (middelgroot, wit) + Grijze achtergrond, tekst: 'NIETS!' (extreem groot, zeer vet, wit)	Deze zogenaamde coronacrisis is een hoax
14	02:37 – 02:53	Laten we eens kijken naar de besmettingsgolven in verschillende landen. Er lijkt geen correlatie te bestaan tussen lockdown en social distancing en het verloop van de infectie. Landen met strikte of geen maatregelen deden het vergelijkbaar goed, of slecht, in het beperken van de verspreiding van het virus.	(eerste deel scherm zelfde als bij 7) Grijze achtergrond, tekst boven "'COVID' STERFTE PER MILJOEN INWONERS' (covid in vet, alles wit), animatie: staafdiagram (zie 7) + animatie: staven ingekleurd: BEL roze, ZWE groen, NL roze, ITA roze, SPA roze, ISR roze, WIR groen, VS roze, ENG roze, DUI groen, BRA groen, JAP groen; legenda (midden onder) roze = 'STRENGE MAATREGELLEN', groen = 'LOSSE OF GEEN MAATREGELLEN' (kleuren weergegeven in streep, met tekst in wit, klein)	De coronamaatregelen zijn nutteloos voor de zogenaamde bestrijding van het virus zoals zichtbaar in de cijfers
15	02:54 – 03:06	In de meeste landen werden de maatregelen zelfs ingesteld pas nadat de infectiegolf, of de R-waarde, over zijn piek was. Een duidelijke indicatie dat dit dus niet door die maatregelen is veroorzaakt.	Grijze achtergrond, animatie: witte lijn (grafiek) + icoon social distancing (zelfde als in 5) in roze, figuren zijn grijs gelijnd; stippellijn naar punt op grafiek na piek; tekst onder icoon: 'START LOCKDOWN MAATREGELLEN' eronder 'SOCIAL DISTANCING'	Dit (zie 14) wordt ook duidelijk uit 'het feit' dat de maatregelen pas zijn ingesteld toen de grootste besmettingswaarde al geweest was
16	03:07 – 03:14	Dus als alle social distancing en andere drastische maatregelen de besmettingsgolf niet afremden, wat dan wèl?	Grijze achtergrond, zelfde animatie als in 5.2 (hand met verbodsteken etc.) + Grijze achtergrond, tekst: 'WAT' (zeer groot, zeer vet, wit) eronder 'DAN WÈL?' (kleiner, wit)	De maatregelen hebben geen enkel nut voor de bestrijding van het virus, maar er is wel iets anders wat de verspreiding heeft afgeremd...
17	03:15 – 03:27	De besmettingsgolf piekte in de meeste landen precies om dezelfde reden als elk griepseizoen. Elk jaar atmosferische omstandigheden, zoals het weer, de temperatuur, luchtvochtigheid en groeiende immuniteit.	Links: grijze achtergrond, grafiek; links 'AUGUSTUS 2019' rechts MAART 2020', piek in ong midden, begin grafiek heeft '>' Rechts: boven roze achtergrond; tekst 'AUGUSTUS' (wit, groot) eronder 'MAANDEN' (wit, vet, kleiner), beneden groene achtergrond; tekst (onder): 'HET WEER, DE TEMPERATUUR, LUCHTVOCHTIGHEID EN GROEIENDE IMMUNITEIT' (wit, vet, klein) + Animatie: '>' beweegt, maanden veranderen (sept -> okt, etc), in groen deel ontstaat andere grafiek (weer etc): iedere maand een roze stip, roze lijn ertussen, stijgt tm feb, daarna	... namelijk de tijd van het jaar en de groeiende immuniteit van ons mensen, want de grafiek van coronabesmettingsgolf is hetzelfde als die van de jaarlijkse griepgolf

			dalend, maar vervaagt dan naar volgend scherm	
18	03:28 – 03:41	Maar wacht, we hebben toch de hele tijd gehoord dat die groepsimmunititeit nog lang niet bereikt was en dat we ons moesten voorbereiden op een tweede golf en alleen terug naar normaal konden als er een coronavaccin zou zijn?	Grijze achtergrond, tekst: 'MAAR' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'WACHT' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'WE' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'HEBBEN' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'TOCH' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'DE' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'HELE' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'TIJD' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'GEHOORD' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'DAT' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'DIE' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'GROEPS' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'IMMUNITEIT' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'NOG' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'LANG' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'NIET' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'BEREIKT' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'WAS' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'EN' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'DAT' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'WE' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'ONS' (wit, zeer vet, zeer groot) + 'MOESTEN' (wit, zeer vet, zeer groot) +	We zijn ook voorgelogen over die immunititeit, want de overheid, de media en de experts hebben ons steeds verteld dat we nog geen corona groepsimmunititeit hebben en dat er een tweede golf aankomt, waar we ook weer de maatregelen in acht moeten nemen, omdat die alleen kunnen worden afgeschaald als er een coronavaccin is

			<p>'VOORBEREIDEN' (wit, zeer vet, zeer groot)</p> <p>+</p> <p>'OP' (wit, zeer vet, zeer groot)</p> <p>+</p> <p>'EEN' (wit, zeer vet, zeer groot)</p> <p>+</p> <p>'TWEEDE' (wit, zeer vet, zeer groot)</p> <p>+</p> <p>'GOLF' (wit, zeer vet, zeer groot)</p> <p>+</p> <p>Animatie: 'EN' + 'ALLEEN' + 'TERUG' + 'NAAR' + 'NORMAAL' + 'KONDEN' eronder + 'ALS' + 'ER' + 'EEN' + 'CORONA' + 'VACCIN' + 'ZOU' + 'ZIJN?'(wit, zeer vet, zeer groot)</p>	
19	03:42 – 03:55	Weet je wat, laten we even terugspoelen en opnieuw kijken naar dat zogenaamde corona killer virus, dat virus dat zo vreselijk besmettelijk en zo vreselijk dodelijk was en waar geen behandeling voor was.	<p>Animatie: grijs naar (half)roze scherm (roze komt vanuit rechts, cirkel/gebolde vorm); rechts grijze achtergrond met roze illustratie coronavirus (zie 1), links roze achtergrond + virusillustratie vergroot, rechts toevoeging tekst: '1. BUITENGEWOON BESMETTELIJK' (wit, vet, normaal) + virusillustratie vergroot, rechts toevoeging tekst (wit, vet, normaal): '2. BUITENGEWOON DODELIJK' (onder vorige tekst) + virusillustratie vergroot, rechts toevoeging tekst: '3. GEEN VACCIN'</p>	Het coronavirus is niet echt een 'corona killer virus' en is niet echt 'vreselijk besmettelijk,' 'vreselijk dodelijk' en niet te behandelen
20	03:56 – 04:11	Het blijkt dat onafhankelijke wetenschap inmiddels aantoonde dat het zelfs minder besmettelijk is dan influenza, dat het ongeveer even dodelijk is, en dat er uitgebreide wetenschappelijke basis is om aan te nemen dat er een betaalbare, veilige en werkende behandeling is.	<p>(Zelfde scherm als 19) toevoeging icoon illustratie afstudeerhoed (zie 6) + animatie: '1. BUITENGEWOON BESMETTELIJK' verkleint, erboven in veel grotere tekst (wit, vet): 'MINDER BESMETTELIJK DAN INFLUENZA', virusillustratie verkleint + '2. BUITENGEWOON DODELIJK' verkleint, erboven in veel grotere tekst (wit, vet): 'EVEN DODELIJK ALS EEN FLINKE GRIEP', virusillustratie verkleint + '3. GEEN VACCIN' verkleint, erboven in veel grotere tekst (wit, vet): 'BETAALBARE, VEILIGE EN WERKENDE BEHANDELING IS', virusillustratie verkleint</p>	In tegenstelling tot de experts die door de overheid gekozen zijn, toont de onafhankelijke (betere) wetenschap aan dat de zogenaamde experts ons hebben voorgelogen, want het coronavirus is minder besmettelijk dan influenza en vergelijkbaar dodelijk; en volgens deze uitgebreide onafhankelijke wetenschap is er ook een betaalbare, veilige en werkende behandeling...

21	04:12 – 04:23	<p>Het vroeg in het ziekteproces geven van hydroxychloroquine in combinatie met zink en azithromycine lijkt veel patiënten te genezen en zelfs ziekenhuisopnamen te voorkomen.</p>	<p>(zelfde scherm als 20) Animatie: in grijze deel meest rechts, toevoeging tekst/bulletpoints (groen, normaal/klein): ‘• HYDROXY-CHLOROQUINE’ eronder ‘• ZINK’ eronder ‘AZITHROMYCINE’ + animatie: bulletpoints worden cirkels (groen, wit omljnd) met in wit ‘+’ in cirkel</p>	<p>... namelijk hydroxychloroquine [het antimalariamiddel wat in de wetenschap middels grote en invloedrijke onderzoeken meermaals is afgekeurd omdat het niet aantoonbaar werkzaam is en kan zorgen voor significante bijwerkingen, maar er is momenteel nog steeds onderzoek hiernaar gaande⁷⁹] in combinatie met zink en azithromycine [antibioticum dat o.a. gebruikt wordt bij luchtweginfecties (antibiotica remmen bacteriegroei, doen niks tegen virussen)⁸⁰]</p>
22	04:24 – 04:49	<p>Dus eigenlijk is het verschrikkelijke gevaar van het coronavirus, of covid-19, vergelijkbaar met dat van een mild tot ernstig griepseizoen. En ja, klopt, ook aan corona sterven mensen. Net als aan influenza. Maar corona is lang niet zo dodelijk als alle andere ziekten die we volledig normaal vinden en waarmee de media ons gelukkig niet dagelijks met sterftegrafiekjes overspoelt.</p>	<p>Groene achtergrond, animatie: van rechts naar midden (in grijs) illustratie coronavirus (zie 1) met erboven tekst (wit, vet, normaal): ‘CORONA’ + animatie: uit/achter illustratie coronavirus komt illustratie influenzavirus (grijs), beweegt naar rechts waar achtergrond donkerder groen wordt, erboven tekst (wit, vet, normaal): ‘INFLUENZA’ + animatie: influenza illustratie verdwijnt via rechts uit beeld, corona illustratie gaat verder naar links, donkergroene achtergrond breidt uit, onder corona illustratie tekst: ‘± 400.000’ (vet, wit, normaal) eronder ‘DODEN PER JAAR’ (klein, wit) + animatie: rechts worden steeds meer doodsoorzaken weergegeven in oplopende volgorde, steeds is bovenaan de naam, dan illustratie, dan aantal doden per jaar (zoals zojuist beschreven), grootte van weergave wordt steeds groter (met name de tekst aantal doden pj), volgorde/info: influenza (± 600.000), aids/hiv (±1.000.000), diabetes (±1.400.000), kanker</p>	<p>Corona is een hoax, want het is vergelijkbaar met de griep, waar we gewoon ieder jaar mee te maken hebben, en omdat er andere ziektes zijn waar veel meer mensen aan sterven maar dat komt niet dagelijks in het nieuws. Er wordt opzettelijk (te) veel aandacht aan corona besteed.</p>

⁷⁹ Rinke Van den Brink, “Discussie over Hydroxychloroquine Krijgt Nieuwe Impuls,” NOS, October 10, 2020, <https://nos.nl/artikel/2351726-discussie-over-hydroxychloroquine-krijgt-nieuwe-impuls.html>.

⁸⁰ Wikipedia, “Azitromycine,” Wikipedia, December 22, 2019, <https://nl.wikipedia.org/wiki/Azitromycine>.

			(9.800.000), hart- en vaatziekten (19.000.000)	
23	04:50 – 05:05	Mocht je je nu afvragen, maar die antilichaamtests? Die tonen toch slechts zo'n 5 tot 10 procent groepsimmunitet? En om veilig te zijn hadden we toch een groepsimmunitet van 70 – 80 procent nodig? Dus we zijn er nog lang niet?	Links groene achtergrond, rechts grijze achtergrond; balk (wit omlijnd) met dunne witten schuine strepen, rechter(onder)kant bij balk '100%' (wit, klein), links boven balk: grijze rechthoek met daarin tekst (klein, wit): 'ANTILICHAAM (5% - 10%), linksonder '0' (grijs, klein) + animatie: zeer klein deel balk (± 5%) wordt gevuld met grijs) + animatie: balk vult overige ruimte tot ±80% met groen, rechtsboven ontstaat groene rechthoek met tekst (wit, klein): 'VEILIG (70% - 80%)'	De overheid, de experts en de media zeggen dat we nu pas 5 à 10% groepsimmunitet hebben, maar pas veilig zijn bij 70 tot 80%...
24	05:06 – 05:11	Ehm nee. Wat je maandenlang hebt gehoord in de media is maar een deel van het verhaal.	Grijze achtergrond, animatie: 'HHHHHHHHHHHM..' (van rechts naar links, snel, wit, vet, megagroot) + 'NEE'	...maar dit klopt niet. De overheid, de experts en de media hebben ons voorgelogen met het verhaal over groepsimmunitet, want dat (zie 23) is maar een deel van het verhaal.
25	05:12 – 05:31	Laten we nog eens kijken naar ons prachtige immuunsysteem, dat bestaat uit je A-specifieke immuunsysteem, je huid, je speeksel, darmslijm, lichaamseigen bacteriën en nog veel meer, en je adaptieve immuunsysteem, de killer T-cellen, helper T-cellen en antilichamen. Best indrukwekkend, toch?	Animatie: 2 lijnen (groen en wit) vormen schild in midden scherm, in midden ontstaat illustratie van persoon (vergroot) + rechtsboven tekst (wit, vet, groot): 'MENSELIJK IMMUUNSYSTEEM' + schild verplaatst naar boven (midden) + onder schild tekst: 'AANGEBOREN' (wit, vet, groot) eronder 'IMMUUNSYSTEEM' (wit, groot) + eronder 'HUID' + eronder 'SPEEKSEL' + eronder 'DARMSLIJM' + eronder 'LICHAAMSEIGEN BACTERIËN' + eronder 'EN NOG VEEL MEER' + animatie: lijst aangeboren immuunsysteem verplaatst naar links, recht ontstaat roze achtergrond met tekst: 'ADAPTIEVE' (wit, vet, groot) eronder 'IMMUUNSYSTEEM' (wit, groot), schild blijft in midden + eronder 'KILLER T-CELLEN' + eronder 'HELPER T-CELLEN' + eronder 'ANTILICHAMEN'	Ons immuunsysteem is veel sterker dan de overheid, experts en de media ons doen denken, want het bevat ontzettend veel elementen in het A-specifieke en het adaptieve immuunsysteem (zie opsomming kolom 3 en 4), en dit is indrukwekkend!!
26	05:32 – 05:42	Het blijkt dat de meeste mensen voor nieuwe virusvarianten al een	Grijze achtergrond, zelfde balk als in 23, balk is hier leeg.	Door dat ontzettend indrukwekkende en sterke

		achtergrond of kruisimmunitieit hebben, doordat ze in contact kwamen met de eerdere varianten van dezelfde virussen.		immuunsysteem zijn veel mensen gewoon al soort van immuun voor het coronavirus.
27	05:43 – 05:55	Dat verklaart ook waarom 75 procent van de zelfs veelal oudere opvarenden van het cruiseschip de Diamond Princess niet eens geïnfecteerd raakten, ook al hadden ze een maand lang opgesloten op het coronaschip rondgedobberd.	Rechtsboven balk (zie 26) ontstaat tekst: '75% AANGEBOREN IMMUNITEIT' + animatie: balk en tekst verkleinen en verplaatsen naar linkerbovenhoek, beneden golvende witte lijn + vanuit midden (vergroten) ontstaat illustratie van schip die daarna zakt tot golvende lijn, tegelijkertijd wordt deel van schip (± 75%) groen, net als balk linksboven + overige deel in balk en schip worden roze	Dit is ook het geval bij een cruiseschip waar veel ouderen aanwezig waren, maar waar bijna niemand geïnfecteerd is geraakt met het coronavirus, ondanks dat het virus zich wel op het schip bevond. Deze mensen moeten dan dus immuun voor het virus zijn.
28	05:56 – 06:06	Deze kruis- of achtergrondimmunitieit is zeer bekend in de immunologie. Maar hebben we onze experts, onze overheid of onze media daarover gehoord?	Schip verdwijnt via beneden uit scherm en (gevulde) balk wordt weer vergroot en verplaatst naar midden scherm + Groene achtergrond, tekst (wit, vet, zeer groot): 'MAAR' + 'HEBBEN' (wit, vet, zeer groot) + 'WE' (wit, vet, zeer groot) + 'ONZE' (wit, vet, zeer groot) + 'EXPERTS' (wit, vet, zeer groot) + 'ONZE' (wit, vet, zeer groot) + 'OVERHEID' (wit, vet, zeer groot) + 'OF' (wit, vet, zeer groot) + 'ONZE' (wit, vet, zeer groot) + 'MEDIA' (wit, vet, zeer groot) + 'DAAR' (wit, vet, zeer groot) + 'OVER' (wit, vet, zeer groot) + 'GEHOORD?' (wit, vet, zeer groot)	Maar onze experts, media en overheid hebben deze informatie/kennis niet met ons gedeeld terwijl dit wel zeer bekend is in de immunologie (dus de experts etc. weten er wel vanaf).
29	06:07 – 06:28	Misschien is het tijd om onze keuzes te heroverwegen. Misschien is het tijd om nog eens na te denken over social distancing of het nieuwe normaal. Over het coronavaccin. En eigenlijk	Groene achtergrond wordt (weer met bubbelvorm) half-groen (links) half-roze (rechts); in roze deel tekst (wit, vet, groot): 'KEUZES' eronder 'HEROVERWEGEN?' + groene deel (met bubbelvorm) wordt	De overheid, experts en de media zijn dus niet betrouwbaar, omdat ze ons hebben voorgelogen over de ernst van het virus en de maatregelen die ze

		<p>over de hele crisis. Misschien is het een goed idee om onszelf beter te informeren en onafhankelijke wetenschap, een open discussie en gezond verstand te omarmen.</p>	<p>grijs met tekst (vet, wit, groot): 'SOCIAL' eronder 'DISTANCING?' + rechtsboven ontstaat groen deel (roze deel wordt half zo groot) met tekst (vet, wit, groot): 'HET NIEUWE' eronder 'NORMAAL?' + groen/roze deel wordt grijs met tekst (wit, vet, groot): 'CORONA' eronder 'VACCIN?' +</p> <p>Grijze achtergrond wordt roze (bubbelvorm vanuit links) met tekst (extreem groot, wit, vet): 'CRISIS?!'</p> <p>+</p> <p>Roze achtergrond, animatie: vanuit boven (l, lm, rm, r) vier iconen (omlijnd met witte cirkel, icoon zelf grijze lijn) achter elkaar naar (horizontaal) middellijn scherm: illustratie telefoon met twee tekstblokjes, eronder tekst (wit, vet, normaal): 'ONZELF BETER' eronder 'INFORMEREN'; icoon illustratie afstudeerhoed (zie 6), eronder tekst (wit, vet, normaal): 'ONAFHANKELIJKE' eronder 'WETENSCHAP'; illustratie twee hoofden en twee pijlen in cirkelvorm (circulair), één pijn in hoof voorste hoofd andere pijl erboven, eronder tekst: 'OPEN' eronder 'DISCUSSIE'; illustratie (gloeilamp, eronder tekst: 'GEZOND' eronder 'VERSTAND'</p>	<p>daarbij bedacht hebben, en omdat ze informatie (over immuniteit) achterhouden. Het is daarom belangrijk dat we hier (al die aspecten) zelf over gaan nadenken.</p>
30	06:29 – 06:36	<p>We hebben als mensheid al heel veel prima overleefd. Dit virus is daarin niets bijzonders.</p>	<p>Zelfde als einde 29 (vier iconen met tekst)</p>	<p>Het virus is niet ernstig in tegenstelling tot wat de overheid, de experts en de media ons doen geloven, want we hebben wel meer dingen overleefd die vergelijkbaar zijn met dit virus.</p>
31	06:37 – 06:55	-	<p>Grijze achtergrond, linksmidden tekst: 'VOOR MEER INFO:' (wit, klein) eronder 'WWW.THE-ICEBERG.NET' (vet, wit, normaal/groot) + helft scherm wordt groen met tekst (wit, vet, normaal): 'DOWNLOAD DEZE VIDEO ZOLANG HIJ ONLINE IS (VIMEO CENSUREERDE 'M AL BINNEN 36U) EN DEEL HET MET IEDEREEN DIE</p>	<p>We hebben dit van de betrouwbare bron www.the-iceberg.net. Het is belangrijk dat jij (die dit ziet) het filmpje downloadt en verder verspreid want de waarheid van dit filmpje (gebaseerd op extreem veel wetenschappelijke inzichten van</p>

		<p>OOK DE WAARHEID WIL WETEN.' Eronder 'ONTHOUD: DE ONDERLIGGENDE FEITEN VAN DEZE VERSIMPELDE UITLEG-VIDEO ZIJN ALLEN GEBASEERD OP INZICHTEN EN PUBLICATIES VAN HONDERDEN TOONAANGEVENDE ONAFHANKELIJKE INTERNATIONALE WETENSCHAPPERS.' + in grijze deel onder website ontstaat tekst (groen, vet, normaal) 'DEZE NEDERLANDSE VERSIE IS MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR:' eronder logo Viruswaanzin (eronder 'liefde & geduld'); rechtsonder ontstaat roze deel (helft van groen) met tekst: 'IDEE/CONCEPT/PRODUCTIE' (wit, klein/normaal) eronder 'STEFAN NOORDHOEK' eronder 'JASMIN HIRSCHBACH' eronder 'ZZESTO.COM' (allen wit, vet, klein/normaal) eronder 'DESIGN/ANIMATIE/EDIT' (wit, klein/normaal) eronder 'TOMMIE-MATHE.NL'</p>	<p>toonaangevende wetenschappelijke wetenschappers die zich niet hebben laten misleiden/afhankelijk zijn van de overheid) wordt door de media (en daarmee de overheid) geprobeerd verborgen te houden, omdat het al snel gecensureerd werd door de grote sociale mediakanalen</p>
--	--	---	---